

Ar pašča wifuschehlīga Augsta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weefis ar peefufubifchanu...
Ar peefufubifchanu...
Par gabu 3 rbl. — 1ap.
1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
1/4 gabu 1 rbl. — 1ap.
Rīgā fanemot:
Par gabu 2 rbl. — 1ap.
1/2 gabu 1 rbl. — 1ap.
1/4 gabu 60 lap.
Ar peefufubifchanu...
Par gabu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gabu 2 rbl. — 1ap.
1/4 gabu 1 rbl. — 1ap.

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laifkrafts.

Bedatgija un ekfpedigija...
atrodas Rīgā,
Grišta Platē grahmatu-
un bilšu-brulatanā un
burto-lectuē peē Peteca
basnītas.
Sludinājumi maffā
8 lap. par weenas flejas
smaltu rasti rindinu.
Apstellesjumi un Mahjas
Weefis un sludinājumi
fubif un fchabunā adresē:
Bz. onexunio rovera
Manc. Bianca, r. Para
(Mahj. W. ekfped. Rīgā.)

Mahjas Weefis ifnabf weenreis nedela, treschdeenās. — Ar fatru numuru ifnabf literarifks peelifums un fatru wehnesi femfopibas peelifums.

Luhgums.

Teē jeen. „Mahjas Weefa“ un „Wehneschrafta“ abo-
nenti, kas apsolitā laitā wehl naw par faweem ekfemplareem
famaktajufchi, top mihtl luhgti, lai to drihfumā ifdaritu.
„Mahjas Weefa“ un „Wehneschrafta“ ekfpedigija.

Zaipnai eewehribai!

Ar 40. numuru fahfrees jaunā gada zeturfkis laif-
raftu apstelleschanai.

„Mahjas Weefis“ ar abeem peelifumeem lihds gada
galam maffās:

Pa pastu peefubtot: Rīgā fanemot:
1 rub. 60 lap.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Wehneschrafta“
pirmeē numuri, kas to wehlas, wehl ir dabujami.

Par adrefes pahrmains jamafā 10 lap.

„Mahjas Weefa“ un „Wehneschrafta“ ekfpedigija.

Saturis: Kam der, lai eewehro! VII. — Julas Turgija. II. —
No eefchfemes: a) Waldbas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No
jūtam Kreewijas pufem. — No Rīgas. — Teefu lectu nobata.
Rugnezija. — No abrfemem. — Wafetas wehfates. — Turgu
finas. — Telegramas. — Dafchadi rasti: Kineefchu femfopiba. I. —
Wihes ar — 15 femam.

Literarifklā Peelifumā: X-fari — Slafi if dshiwes.
IV. — Regaijs. (Turpinājums.) — Dsejoli.

Kam der, lai eewehro!

VII.

Kopsch dascham nedelam manim bija isdewiba faru-
natees par teefu leetam ar lahdu fungu, kas fewi flaitas
pee iglhtoteem, bet tawu brihnumu! — kungs pat nefinaja,
ka pagasta teefas spreedums pahrfubifjams pee femneeku
wirsteefas. Ja schis kungs buhtu bijis pilsehtneefs, neta
dauds nebrihnotos, bet la lauzineefs to wehl nefina un
wehl tahds, kas fewi flaitas pagastā par „iglhtotu“, in-
teligentu, tad gan jatrata galwa. Gribedams schim kungam
un rafi wehl dauds ziteem nahft talkā, runajchu schoreif
lahdus wahrdus par pagasta teefu spreedumu pahrfubif-
schanas labrtibu.

Daschadi raksti.

Kineefchu femfopiba.

I.

Gruntsgabalu leelumis un nodolli. Semes
fadalitjums daschads laifmetds.

Sewifchla, fawadala par wifam zitam, mums latā
finā leelas bifaina Widus tautā — Kineefchi ar fawu gabu
tuhfstofchus wezo, tatschu jau pasahfuma fastinguscho kulturu
(apgafimibu), ar fawu zeescho noslehgshanos pret fwefcheem
eefpaideem un tai dabifki fefojofchu pilnigi patstahwigu
attihfifchanos, ar fawu ebrmoto dshiw un eerascham.
Sawada ari ir Kineefchu semes kopschana un laiffaimneeziba.
Tā tā seme ir Kineefchu galwenalais uftura arwots un
femfopiba wimu ihstais darba laufs, tad daudsi wehlesees
eefpafhtees ar fcheem glufchi fawadajeem apstahfkeem, kuri
gabu tuhfstofcheem apmeerina schobrihd jau lihds 400 mil-
joneem peeaugufchās Kineefchu tautas wajadfibas. Afr-
semju laifkrafti un Seemet-Amerikas Saweenoto Walstju
konsulara finojumi bagati aprafsteem un statifistkam finam
par Rīnu un tās apdshiwotajeem; is teem laifatajeem is-
wiltumā pafneefjam ari fawu aprafstu.

Rīnā wispahri to, kam seme agumitkl peeder, uflufko
ari par tās ihpafschneeku. Gruntsnodolli leelumis at-
laras no weenas waj otras prowintzes waj eezirkna semes
labuma un eenehimumu daudsuma; zaur to ari nodolli
famehys ir daschads. Tad wehl weena un ta pascha eezirkna
tobefchās nodolli fadaliti trijās palahpes un proti tahdā
weidā, ka par weenu hektaru*) labas semes nem tik pat
leelu nodolli, tā par diweem widejas, jeb ari trim hektareem

*) Hektars — apmecham labas 2 1/2, puhra weetas, gandrihs
defetinas leelumā.

Pagasta teefas spreeduma pahrfubifschana ir trejada:

1) Apelazijas fuhdfiba, kad pahrfubif wehl spehla ne-
gahjufchu teefas spreedumu,

2) kafazijas fuhdfiba jeb luhgums par jau spehla gab-
jufcha spreeduma atzelschanu un

3) blakus fuhdfiba (вдоль границы), kad nepahrf-
fubif paschu teefas spreedumu, bet lahdu ihpafchu teefas
rihlojumu waj nolshumu.

1) Par pagasta teefas spreedumeem tahdās prahwās,
turās fuma ir leelata par peezpadesmit rubleem, jeb tahdās,
turās fumu newar noteikt, peem. par trauzetas waldbas
jeb ferwitutu teefibu eestahdfichanu no jauna spehla, war
peenest apelazijas fuhdfibas lai femneeku wirsteefai, turās
eezirkni atronās pagasta teefa, kura demufi spreedumu.

Terminsch apelaziju fuhdfibu peeneschanai ir 14 deenas,
rehfinot no pagasta teefas spreeduma sludinafschanas.

Apelazijas fuhdfibu war peenest (eefneegt) mutes
wahrdem un ari rafhiflu. Mutes wahrdem peenes
schahdā lahtā: apelazijas eefneefjes eeronas pee pagasta
teefas lahda no deschuras deenam, dara deschuresofcham
teefefim finamus tos eemeflus, ladehf spreedumu pahrf-
fubif, to pagasta teefas ffrifhwefis ufrafsta un pahrfubif-
tajs parafsta. Schis protokols teel stahdits preefschā fem-
neeku wirsteefai, bet norafstis no schi protokola lihds ar pa-
wehsti teel peefubifhts pretejai pufet.

Rafhifla apelazijas fuhdfiba eefneefsama diwds ekfem-
plārdā tai pagasta teefai, kura tairifjuf spreedumu. Pagasta
teefa, pahrfleezinajufes, tā apelazija peenesta termina, weenu
ekfemplaru lihds ar prahwas aktu stahda preefschā femneeku
wirsteefai, bet otru ekfemplaru lihds ar pahrehsti peefubta
pretineefam. Apelazijas fuhdfiba, kura eefneegta bef litumu
nosajijumu eewehroschanas, peemehram ja terminsch nola-
wets, tikai weenā ekfemplarā u. t. t., teel eefneefsejam at-
pafat fuhfita pee finojuma. Ja apelazijas fuhdfiba teel pa
pastu fuhfita, tad par eefneegschanas deemu teel ufslaitis
un peenemts datums, tad ta nodota uf pasta.

Tiflab mutes wahrdem peenestā, tā ari rafhiflā apela-
zija galwenalais usdewums ir, peeweh un ufrahdit eemeflus,
lapehž ar pagasta teefas spreedumu naw ar meeru, kur ta
ir pretlikumifli rihlojufes, naw eewehrojufi weena waj otra

prahwneeka aifrahdfijumus, leezineeku isfektumus u. t. t. Ja
apelazijas fuhdfiba eemefli naw ufrahditi un peewehsti, tad,
protams, femneeku wirsteefa apstiprinās pagasta teefas spree-
dumu, jo pehž lituma newis teefa mehf peerahdfijumus,
bet latram prahwneefam pascham jajenschas prahwu aif-
stahwet, isflaidrot, peerahdit.

Apelazijas fuhdfiba war ufdot jaunus peerahdfijumus.
Kriminalprahwās apelazijas fuhdfibas eefneegschana aptura
spreeduma ispildifchanu, turpretim ziwilprahwās ne.

2) Kafazijas fuhdfibas pret pagasta teefas spreedumeem
peelafschamas prahwās, turās wehrtiba fneefds lihds 15 rbl.,
tikat schahdās gabijums:

a) ja pagasta teefa peenemufi fawā ispreefchana
tahdu prahwu, kura pehž lituma nepeefkribt winas pahrfinaf,
peemehram par ihpafchuma teefbam, ferwitutu teefbam,
wispahrigi par nekufstama ihpafchuma teefbam u. t. t.

b) ja pagasta teefa ispreefch prahwu bef prahwneeku
jeb wimu litumigu pilnwarneeku isfahfichanas, nepeelafsch
pee mutiflas fahifstes, isflaidrojumeem, nepeenem peerahdfi-
jumus, neatstahdina no sehdes teefneschus, leezineekus, leet-
pratehjus, kuras weenas waj otrs no prahwneekenti pehž li-
tuma war atraidit;

c) ja pagasta teefa dōd zitadi stanofchu spreedumu
prahwā, kura jau reif ispreesta un ari jau gabjufi litu-
migā spehla;

d) ja pee spreeduma tairifschanas naw klahf bijis litu-
migs flaitis teefneschu, t. i. mafal nekā trihs,

e) kad pagasta teefa tairifschana spreedumu par tahdu preefsch-
metu, par to nemaf naw fuhdfiba eefneegta; jeb wairaf pee-
spreedufi, nekā pretineefs prafhifis.

f) tad jaunā fakti teel atrahft, kas pee spreeduma tai-
fichanas nebija finami,

g) tad to dokumentu wilstofchana teel panahfta; uf-
lureem spreedums dibināts.

Bef tam kriminalprahwās kafazijas fuhdfibu war pee-
nest, ja pagasta teefa pahrlahpufi tairno fahjehfseenu jeb
ihfto prahwu waj ari nepareifli kufkofufi pagaidu nosajijumus
par pagasta teefam ufleekameem kriminal-fodeem.

Kafazijas fuhdfiba newar peenest jaunus peerahdfijumus
un prafhjumus, tā to beefchi ween kafatori mehds darit.

sliftas semes. Pee tam, tā jau minejam, nodolli leelumis
ir koti daschads. Schan-tungas un Tschili prowintzes tās
grofjas starp 40—190 lap. par hektaru. Schan-fi prowintze
tās fahneefi jau peezus rublus un daschds eezirknās pat
wehl pajetas lihds 6 rubl. 50 lap. muhsu naudā. Nodolli
fanem neween naudā, bet ari laulu rafchojumds; grunts-
nodolli kopsumu Rīnā if gabus aprehfina uf 30 lihds 35
miljoneem taeku (1 taels = 255 lap.) jeb 76 1/2 lihds 89
miljoneem rublu. Ari semes gabalu leelumis latā apwidu
ir daschads, tatschu jafala, ka deenwidds gruntsgabali
jaurmehrā mafaki, seemetds turpretim leelafi, zaur to ari
laifam isflaidrojās, ka deenwidu laulu apdshiwotaji, par
spihfi fawam flitajam klimatam un labajai rafchaf, naba-
dfgafi nekā seemetneefi. Seemetds, Mandshurija, peemehram
peeteel jau ar 1 1/2 hektara, lai 6—7 personu leelai gimenei
fagahdatu wiswajadfigalo ufturu, 2 hektari (ap 5 puhra
weetas) apdrofchina patihlamu, besruhpiigu dshiw, lamehr
4—12 hektaru (10—30 puhra weetas) tura pat par leelu
bagatibu. Deenwidds, Kwan-tungā, ar septineem areem
(1 ars = 1/100 dafa hektara), tifko war weena zilwela
muti pibit, tā Kineefchi paschi fafa, 80 ari labas semes
spehji pilnigi ufturet peejas personas leelu gimenei; 3 1/2 hek-
tari nosihme bagatibu, tikai koti reeti gimenei gruntsgabali
fahneefi 40 hektaru (ap 100 puhra weetu) leelumu. Par
parafto semes mebru Rīnā peenemts mans, kura plafchumu
wifās prowintzes zītadi neprehfina glufchi weenadi; zaur-
mehrā peenem, ka weenā hektarā ne mafal tā 16 1/2 monu;
no schi mehtra neezigā plafchuma jau nogeedams, ka Rīnā
seme fadalita wifai majds gruntsgabalos. Seemet-Rīnas
falmajds paflahiw pawifam fawads, tā fafet mehtra laifu
mehrifichanas weids: tur semi nowehrtē pehž plafchuma, lahdu
darbineefs ar weenu wehrtē weenas deenas laifā spehji apart;
fandis tad fafa, tam un tam peeder desmit deenu seme, tam atfal
pus mehnescha seme u. t. t.; weenas deenas arums schajds ap-

Kafaziju suhdību eesneegšanas kārtība ir gluschi tahda pate, tā apelāziju suhdību.

Kafazijas suhdības pret semneeku wirsteefas spreedumeem peeneefamas meerteefnefchu fapulzei tikai rakstiski, walsis (Kreewu) waloda, diwos esemplaros. Gemesli war buht tahdi pašchi, tā kafazijas suhdības pret pagasta teefas spreedumeem. Kafazijas suhdības pret semneeku wirsteefas spreedumeem ir rakstamas uš meerteefnefchu fapulzes wahrda, bet eesneefamas semneeku wirsteefai lihdi ar weenu rubli saloga. Ja meerteefnefchu fapulze atstahj kafazijas suhdību beš eewehribas, tad rublis saloga nahj par labu preefch semneeku wirsteefas ušturefchanas, bet ja kafazijas suhdība teel atshita par eewehribu pelnoschu, tad salogs teel atdotis atpakaļ eesneefcham.

Tilklab semneeku wirsteefas spreedums, tā ari meerteefnefchu fapulzes spreedums uš eesneegtām kafazijām wats tablaki naw pahrsuhdijām.

Kriminal-prahwās kafazijas suhdības eesneegšana aptura spreeduma ispidišchanu, isnemot, ja naudas sobs peepreestis, bet schi suma teel usglabata teefas lafē lihdi galigai leetas nobeigfchanai.

3) Blakus suhdības pret pagasta teefu war peeneef fefofchōs gadījumos:

- a) par nowilzināfchanu,
- b) par prahwās, atfaukfmes jeb apelāzijas nepeeneefchanu,
- c) pret spreedumu par teefnefchu atstahdināfchanu,
- d) par prahwās apdrofchināfchanu (обезпечение пока),
- e) par spreeduma nelawefofchu (предварительное) ispidišchanu jeb ta nowilzināfchanu,
- f) kad starp pagasta teefam jefas domstarpība par prahwās peekritību,
- g) par norakftu neifdofchanu u. t. t.

Preefch blakus suhdību eesneegšanas ir 7 deenu terminfch, rešhinot no pagasta teefas spreeduma fludinafchanas, isnemot par nowilzināfchanu, par to terminfch naw noteifts.

Blakus suhdības eesneefamas waj nu rakstiski jeb mutes wahrdeem pagasta teefai uš semneeku wirsteefas wahrda. Turpretim blakus suhdības par wilzināfchanu war ari tairni semneeku wirsteefai eesneegt. —de.

Jukas Turzija.

II.

Bihstamee un nedrofchee apstahli, par kuru jefchanos isgabjufchā numurā plafchali runajām, naw wehl ne Konstantinopolē, ne zitās Turzijas walsis dakās beigufchees. Armenu lomiteja peefuhitjufe atkal leelwalsiju suhtneem pašnojumu, la ja Turku waldbi faurus folijumus Armenu labā ne-ispidifshot un ašnis isleefchana nebeigfchotees, tad no Armeneeem dabufshot drihfi wehl jo fchafchaliगतas leetas dhirdet.

Nepaeeti neweena deena, tur Turku polizijai ne-isdotos ufeet gan lahbetas, gan nelahbetas dinamita bumbas, eeroifchu krahfjumuš un flepenas drufatawas. Manams, la Armenu kusifbas wadoni ir uš wifu to fagatawojufchees, lai til fawu mehri safneegtu. Schinis deenas lahda

peederumu; tā tad galu galā: gruntsgabals gan leels, bet uš til daufd dwehfelem sabalitis, tilko spehi fawus darbineefkus ušturet. Kā daufd ziti fadsihwes un tautfainneezibas jautajumi, kuri mums leetas gluschi jauni, Kineefchus nobarbinajufchi jau pirmš gadu tuhftofcheem, tā ari semes peederuma jautajums Kina dafchadōs laifmetōs un dafchadā weidā apluhfōs un litumiffti ispidibis.

Jau preefch lahdeem diwtuhftofcheem gadeem Kineefchi nahja pee atfinibās, la pahrmehrigā semes gabalu pahreefchana nedaudfšu kapitalifftu — bagatmeeku rotās laifē tautas — mafureigo laufchu interefem; talab ari keifars Xi-Fi 6. gadā pehž Kt. islaida litumu, zaur kuru noleedfa eeguht wairaf par 20 hektareem (apm. 50 puhra weetam) leelus gruntsgabalus; leelgruntneeeem atfahwa fawu plafcho semē triju gadu laifā zaur pahrdofchanu famafinat lihdi noteifftajam plafchumam, pehž schi termina semes pahrafkums peefrita waldbi. Schis litums toti pamafinaja semes wehrtību, tairfchu nepastahweja ilgi spehā, jo tam drihfi ween fahla atrast „apejamu lufkumu.“ Rahbus gadufmtenus wehlat keifars Wang-Wangs mehginaja semes apstahklus nolahrtot zitadā weidā; winfch lafra atfawifchla gruntsgabala leelumu aprobefchaja uš septimeem hektareem (apm. 20 puhra weetam) un pahrpalitumu isdalija starp preefchēdā semes pahrwaldbitaja radeem un aplaimescheem; tairfchu ari fcho litumu drihfi ween ne pawifam ne-eewehroja, apgahja ar lufkumu un fchahdi isnihzinaja ta nofthmi. Peeltajā gadufmtenti latram wihram un feewai, kuri ušneemas semē apdehftit ar finamu flaitu loku, peefolija gandrihš trihš hektarus (apmehram 8 puhra weetas) leelu gruntsgabalu: schis nolēmums, pahcham keifaram atfawjotees par semes wifsihpašneeeeku, teefcham ari kluwa ispidibis un ušrahdija labas fetmes. Weenpadfmitā gadufmtenti atkal fahfchufufchōs laufsfainneezibas apstahklus mehginaja ušlabot zaur to, la walsiflase semlopeem pret neezigeem augteem (2 %) aifdewa leelakās un mafakas naudas fumas, tairfchu

weetā apzeetinati 75 Armeni, wifwairaf ahrsti un adwokatif. Winu starpā atradees ari lahds fultana galma fotografis.

Waj tadehš brihnumš, la fultana pifi walda leels uštraufkums un dufnas par Armeneeem, kuri neleelas un ne-neleelas meerā, gribedami kalt dsefti, kamehr ta karia un panahft zaur breefmu darbeem nahlamām deenam to, to lihdi schim neweenam luhgfchanaš rakftam, ne weenai deputāzijai, ne weenmehrigēem laifrakftu rakftēem, ne leelwalsiju draudeem nebija isdeweēs panahft.

Wifpahri nefchāubās, la Turzija meers til drihš ne-nodibinafees, la no tureenes mums wehl gaidamas daufd uštraufchōfchās finas, jo lai gan leelwalsiis puhlas nowehrfst, zil ilgi ween eefpehjamš, wifpahrigu laeu, tad tairfchu apstahfti mehdi buht beefchi ween warentati, nelā zilwetu prahis un wara.

Jetas it newitūs jautajums: zaur to schi tagadejā Eiropas meera traufzefchana Turzija zehlfes? Dāfchi eewehrojami laifrakfti isfata domas, la Turku waldbiās wihri, gribedami fultana, Abdul-Hamida II. waru stiprinat, to zerejufchi wiflabati zaur to panahft, la tee mohamedaneem wifadā weidā, jau no pehdeja Kreewu-Turku kara laifa fahlot, mehginajufchi eepotet zefchānos aifflahwei winā, t. i. fultana, ne til ween walsis, bet ari tizibas galwu, Muhameda weetmeeku, fwehto kalifu, kuru kristigeē funi nemaf nezeenot u. t. t. — Tahdejadi Turku eenaidis pret kristigeem, kuru Turzija naw mafums, pehdejōs gadu defmitōs stipri peenehmes. Zaur Turku waldbiās agenteem tizis schis naidis eeperinatis ar Egipte, Sudanā un pat Indijā. Arween fanatifflajēem Turkeem tizis afgahdinats: faitejeet kā ween til waret kristigajēem, nefaujeet teem eeguht leelu fwaru! Ek tahdejadi ween rihfodamees mehš waram pahchi fewi glahbt u. t. t.

Naw tadehš nelahds brihnumš, la breefmiga, ašnaina Armenu wafafchana zehlas tad, kad schis tautas labakee dehli faudeja pazeetību par wifadu flepenu apspeefchānu un fahla peepraftit weenadas teefbas ar wifseem ziteem Turku pawalstneeeem, kas teem peem. Berlines 1878. g. lihgumā til fwinigi peefpreestas un apsolitas! Neweens Kreewijas lafch ar Turziju wehl naw beifsees, kur Turzija nebuht fwinigi un fwehti apsolijufes fawu kristigo pawalstneeku listeni labot. Bet wifš palifa pa wejam. Un tā tur lai ar safneegtu labumu, kad Turku forans peemehram aifleeds kristigam dot leezību pret mohamedani?! Waj sem fchahdeem apstahfkeem jel maf domajama lafhtigas fadsihwes nodibinafchana?

Bet ne tikween Armenu, ari pahcha fultana stahwoflis naw nebuht apstahfchams. Bihdamees, la leelajām julam waldot ari wina dhifwibai draud breefmas, tas nupat aizinajis pee fewis pašifstamo Dmani pahchā, wezo Blerwas waroni un uštijeis tam pilsfargu komandefchānu. Sargu pulkus mainot iszehlees gandrihš lautinfch starp wezo un jauno pulku. Piemais negribejis lahprahit promeet. Wehlat apzeetinati lahdi 50 pilsofjeeri, jo pret wineem zehlfufchās flittas aifdomas. Leelako dafu tuhfti noteefajufchi beš lahdas leelas ismellefchānas. Kā gufamo, tā ari darba istabu fultans mainot katra deenu, lai tildrihš ne-iffinatu, kura pilsdakā winfch ušturaš.

fchahdas rihzibas isnahfkums bija neparedsets: ar walsifnawdu notifa tahdas blehdibas un operāzijas, la walsiflafi gan daufdi isleetoja un ta kreetni patufchōjās, tairfchu semloppi, kureem palihdiba pateefi bija nepeezeefchama, nebuht nefagaidija zeretos labumus. Titai ar 14. un 15. gadufmtenti Kinaf sem Winga dinastijas isdewās semes peederuma jautajumu uš ilgaku laifu nolahrtot zaur krona semes pahrdofchānu leelakās partijas, kuras tairfchu bija sabalitis mafōs gruntsgabalds. No ta laifa fahlas Kinas ihstā mafgruntneeziba. Scholait litumigs plafchuma mehš Kinaf leelgruntneekus wairs neapspeefch. Jau Keifars Kien-lung Hwang-ti, kurfch waldbija no 1736.—1796. gadam, weens no eewehrojamafeem waldneeeem wehfturē, dehwetš par Kinas Justiniānu, atfina fchahda preefchrafsta ne-eefpehjamību un tad winam ilka preefchā, atkal reifi gruntsgabala jautajumā wifft peenahzigi zefchās robeschās, winfch litumu atzehla, tamdehft la tamlihdfstus litumus mehdfot ismanigi apeet, wina stingra ispidifchana warot weegli fajekt kaitigās fetas un galu galā nefafneefot zereto noluhfu.

Wihrs ar — 15 feewam

tika nefen teefats Pu-Jorkā. Pee teefas schis prezību lahrais zilwels isteiza, la winfch nemaf newarot atzeretees, la winfch spehjis liktees fewi til daufd reif laulatees, jo weenmehr tas bijis tad loti peedfehrees. Trijas laulibas zere-monijas tas gan kā pa fapneem atzeretees. Polizijas eeredni leezinaja, la schis zilwels prezejees weenmehr sem peenemta wahrda, iswihlis „fewai“ wifu winas krahfjuminu un laidees tad — lapās, usmeklet zitu lihgawu. Tihri kā par brihnumu neweena no peewiltām feeweetem nebija eeradufes teefas preefchā par leezineezi un tā tad wainigais tika zauri ar famehrā toti weeglu fodu.

Pa to laifu tuhftofcheem Armenu israida no Konstantinopolē. Winu starpā walda breefmiga posts un truhfums: kas ween Konstantinopolē deeneja, tas tika allaifst. Ko lai nu eefahf? — ? — Naw jau tadehš nelahds brihnumš, la pee bihstameem breefmu darbeem lerās sem tahdeem apstahfkeem zilweli, kas zitadi nebuht nelad uš tam domam nahfufchi. Posts tā tā tā. Soudet war ja daufd, tad — dhifwibu. Un schi pate ari grehfti wifft. . . Wifas Turzijas kaiminu walsis teelot pahrsuhdinas ar behgkeem-Armeneem. — Uš Konstantinopoli neweens wairs nebrauzot. Kad lahda ahrsemju laifrakfta korespondents uš tureeni dewees, tad tas no pahchās Ungarijas fahfot atradees w e f e l ā w i l z e e n ā l ā w e e n s w e e n i g s p a f a f c h e e r s . . . Katrā stāzijā laudis speedufchees to redset, kas ir til drofchārdigs dotees tagad uš Turziju; „Mani ušlufhoja par wehl drofchārdigaku nelā Dr. Nanjenu,“ korespondentis peebifft fawā zefojuma tehlojumā.

Schim pahcham korespondentam peebredrojees Sofija tairfchu otris jela beedris, lahds Bulgaru majors, kurfch nolstahstijis, lahdi kungi atronas nabaga Turku fultana tuwakā aplahetne. Proti, fultans dahwinajis Bulgaru knafam diwus flaitus un dahrgus fergus. Bet — pils eeredneem naw patizis til dahrgu dahwanu if fawām rotam islaifst, — tee nehmfufchi un atfuhftufchi dahrgo fingu weetā diwus brahla fleperus. . . Sultans brihnefees, la lab knafs nepateijas par dahrgo dahwanu un zaur to ween til leeta nahfufe gaismā.

Beru, la zeen. lafitajeem nebuhs nepatihlami dabut finat, tā nabaga Armeneeem Kijas Turku zefumōs. Par to Dr. Lepfūs pahneefš Wāhzu laifrakftā „Reichsboten“ starp zitu fetofchās pilnigi apgalwotas finas:

Nr. 1. Kahds skolotajs, Armeneees, teel pulstien 7. wafatā no lahdeem 30 fchandarmeem, diwu wifneeku wadiba apmeklets. Tee ismekle wina dhifwofli, faplehfch wifu, to ween war, panem wifas grahfmatas un rakstus lihdi, ne-atstahdami, finams, ari pahchu skolotaju mahjā. Diwi deenas un naltis tas nu pawada beš lumofina maifes, beš pilites uhdens, tad fefchās deenas no weetas to tura uš drehgnas, awflas semes. Netruhfti ari pašifstamo pah-tagas zirteenu. Tad to palaijch wadā, jo pat Turzija tam newar nelahda nofeeguma peerahdit.

Nr. 2. — 41 gadu wežs Armeneees. Papreefchu to kreetni noper, tad nofehhdina netihrumōs un tad tam lej leelus podus awfla uhdena pahri par galwu. Un tas noteek seemas laifā. Pehž tam Armeneeetim nopluhz weenu puft ufhu un to (Armeneeeti) palaf pee greefteem ar galwu uš semi un uš muguras fafeetām rotam. Galu galā nelaimigais teel ar karstām dhiflu stangam knaibits. Schahda mozfchana wellas 8 deenas no weetas.

Nr. 3. — Skolotajs, 23 gadus wežs. Winu papreefch kreetni noper, tad aif lahjam palaf un tā leel karatees 4 stundas no weetas. Tad tam jametas uš awflas, drehgnas semes jefōs un japaleef tahdā stahwofli wifu zauru nakti. Weigās tam apmet striki ap kaku un well gar semi, lihdi tas gandrihš nosimof.

Nr. 4. — Armeneees, 30 gadus wežs. Winu apzeetina un aif „pahrfstafchānās“. . . Bet fchahda pahrfstafchānās nebuht nelawē tam list fehdet deenu un nakti netihrumōs un ifturet weenmehrigu awfla uhdena leefchānu wifš galwas. Pehž tam fahfās tahda pate knaibifchana ar karstām dhifls stangam, tā pee Nr. 2. — Dabujis finat, la schis naw tas „riltigais“, gubernators aizina to pee fewis un pateiz: „ja, mans dehš, tu ne-efi ihstais. Es tew dahwinu brihwibu.“

Nr. 5. — 18 gadus wežs, nule til fawas studijas beidfis Armeneeetis. Turki winu nogehrbj pliku, kreetni noper un tad palaf ar galwu uš semi un per atfal. Pat gubernators eeronas un ušdod tam pats ar fawu rotu.

Nr. 6. teel ari zaur „pahrfstafchānās“ ween uš zeetumu aifwestis. Wefelas 10 deenas tas dafchdafchadi mozfis, 4 deenas pee naglam pahahrtis. Dhhdams nahwei tuwu, tas luhdi fchandarmu, lai dodot drufzin uhdena. Schis atnes gan uhdena kruhfi, bet to luhdfejam lihdi mutei ween pahneefsis, gahfch tam ar kruhfi pa galwu, tā la ašnis fahf pluhft aumalam. Ušraugam nu pašino, la zeetumneefš pee mirfchānas. Nu to atfwabina no fehdem un aprof sneegā. Tur tas paleef dafchās stundas, lihdi kamehr dabun finat, la schis mozeftis pawifam newainigs. Bihdamees la nepareifi apzeetinatais drihš mirš, to laifch tuhlu wadā.

Bef fcheem fefcheem peemehreem Dr. Lepfūs wehl peewed 17 gadījumus, kuri jefhe aprakftiteem loti lihdfigi. Bet, — peefiks. Wifpahrigi fahala, la Turku zeetumi ir tas wifsbreefmigatais, to war eedomatees. Pahasto ismekleefchānas weidu weetā fche redsam tikai mozfchānu, pehreneu, badu, flahpes, goda laupifchānu u. t. t. Wifwifadi lihdfelki teel leetoti, lai til galu galā isfpeeftu tahdus islefkumus, kas noderigi Turku waldbi. Wežas, refinas, faruhsejufchās fehdes, wehl ar peelahrtām bumbam un lahdem smagatas padaritas, leel wangneeeem gan gar kaku, gan ap rotam un lahjam. Dāfchās wežas fetas gultas weetā, maifes garofinas fapelejufchās un pa pufei no pelem fahrimstas, smirdofchš uhdens, wifš tas pabarija un padara ušturefchanos Turku zeetumōs par pilnigi ellei lihdfigu.

Preefch fawām ismekleschanam Turku eeredni mehds, pa leelatai datai natts laitu iswehsterees. Zil daschahret bferdot ap 12 un wehl wehlat wifās zeetuma malās raubdas, waimanas, ismifuschos leedseemus: „es no ta neta nestu!“ — „Do es ne-efmu darijs!“ u. t. t. Wifās schahdas waimanas teelot pawaditas no reebigeem bendu lahsteem. Dauds esot tahdu mojischanas weidu, turus atklasti nemas newarot atklastit. — Zeetumi esot tā pahrpilditi, ka galu galā bijis ja-eeeweeto jaunus wangneekus reebigās, smirdofchās atējas weetas. Seemas laika leeli bari tikufchi tureti zeetumu sehtswidds pee logu restem peefsehgti. — Lai fawas mokas zil nezil atweeglinatu, tad wangneeki atbewufchi wifu, kas teem ween wehrtigaks flahsbijis, zeetuma fargeem, luhgdami tahdu nekahdu atweeglinajumu.

Un schahdds zeetums smot tuhstoscheem Armenu. Behdeja laika tos tur eeeweeto nekaitami dauds — lai fargatu ari no. . . Turku wajaschanas!! W.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Atklastiba par preefch fara wjadfibam nonemteem firgeem, ka „Widi. Gub. Wv.“ fino, preefch 1896.—98. g. nolem ta schahda: par jahneeku firgu — 235 rbf., par leelgabalū firgu — 200 rbf., par pirmās klases wesumneeku firgu — 150 rbf. un par otras klases — 100 rbf.

Schi talfe ir augstata, neta agrat. Un par to war tital preejatees, jo tas weizinas firgu audschenu. Bes tam ari armija labatus firgus dabudama paleelina zaur to tital fawu spehtu.

Par Widsemes krona palatas fowifchu usdewumu wirtschata eeredni ezejtis Pawuls Mednis.

Widsemes gubernatora fowifchu usdewumu jaunolais eerednis Wiktors Bogels us pascha luhgumu atklastis no scha amata, bet winsch wehl paleel par Widsemes gubernas statistiskās komitejas sekretaru.

Rigas pasta-teleg. kant. eeredni Lims un Dsipows flimibas dehl atwafinati no deenasta. (W. G. A.)

Par Rigas pasta kant. eeredni ezejtis pasta-teleg. deenasta mahzejtis Neumans. (W. G. A.)

Kurfemes gubernas waldes wezalais padomneeks Liewens nomiris un issehgtis is deenasta faraksteem. (K. G. A.)

Zelgawas pasta-telegrafa kantora eerednis Bihpe paugstinats par kolegiju afeforu.

Alsputes pasta-teleg. kantora preefchneeka palihgs Rawitschs-Schischebra ezejtis par Rigas pasta-teleg. apgabala waldes darbwescha palihgu.

Zamjelgawas pasta-tel. kant. preefchneeka palihgs Borisows ezejtis tahda pascha weeta Alsputes pasta-teleg. kantori. (K. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Baltijas gubernas, ka „Wisch. Wbd.“ fino, nodomats wehl dibinat weenu tautstolu direktora un 6 tautstolu inspektora amatus.

Widsemes, Kurfemes un Igaunijas (ari Pleskawas) gubernam, ka „Wald. Wbstn.“ fino, eefschleetu ministrija aishuhrijuse ihsteno walstspadomneeku Struwi, lai eelahrtotu neween kauschu flaitischanu, bet ari issfaldrotu pahrpaturumus, kas weena waj otra gabijuma isjeltos. — Pate kauschu flaitischana, ka doma, notikshot nahloscha gada janwari.

Widsemes gubernā, ka „N. W.“ fino, pawifam 1090 fabrikas un sawodi, no kuram 290 atrodas Riga, 94 jitas gubernas pilsehtas un 706 aprintods. Fabriku flaitis peeaufdis schahdi:

fabrikas	strahdneeki	raschojumu wehtriba	rubtods
1890. g.	835	23,760	37,331,000
1891. „	1024	23,241	37,518,000
1892. „	1077	25,417	39,096,000
1893. „	1088	28,925	47,821,000
1894. „	1093	28,969	49,228,000

Raunas draudies stola schimbrihschan teel apmeklela no 22 skoloneem, pee kureem strahda lihdschinejais personals — trihs skolotaji. — Raunas pagasta weetneeku pulks nolehmis 200 rbf. brijwibibliotekas dibinashanai. Teizamis jolis! Atiniba ari jaisfata spreedeeem tai fina, ka tee neraugoties us grubteem apstahkstem atwehlejuschi besmaksas tautas bibliotekas dibinashanai kurmehr peeteefochu sumu. Lo par dajchu labu zitu pagastu newar wis teikt. Zawehtas tital, kaut biblioteka drihsjuma tiklu atwehrtu. — 27. sept. sch. g. Pils-Raunas pagasta walde isrihtos pagasta nama basaru preefcha uguns apstahdeteem. Atkal kretns darbs!

N a h t r e.

No Ehrgleem. Schejeeneescheem, kuri wif wehl nomneeki, muischa ap Zehlabeeem pasludinaja pirtschanu. Seme sche zaurmehrā laba, mahjam labas robeschas bes ta fahktem „strijgabaleem“.

No Leelwahrdes. Kautā lihst leetus un laits tahds ihri nemihlgs, ka jau rudens leetainas deenas.

Tas man dob eemeslu pasfatees ari Leelwahrdeschu firdis, waj ari tur newalda tahds pats „nepatihlams laits“. Un pateefcham! Schobrihd eet te wif deefgan raibi: preefa leela neredsi nekur. Kauti ir nokopti, rascha puslibds apmeerinofcha, bet tomehr dauds par masu, lai segtu no tas wifas leelos prafjumus — isdewumus. Tapedz ari semtopja prahis paleel ihgns, druhms un firds flumja. Te nu mehds ejam frogā un nodseram tur ir pehdejo. Sirds luhst. . . Ja, ihgnums pee mums walda. Statees waj beedriba, waj pagasta paschwaldiba, ihgnums, newehliba, flaudiba pee mums wifur. Zits ruhgti, ka winam „flitt laiti“, ka winsch naw neweena pagasta amata, zitam israhdas par leelam skolotaja, zitam strihwera algas, zitam atkal nepatihl jaunā wehleschanas fabrika: aishlaha baloteschana ar bumbinam, jo nes waj tit zaur to winsch ne-efot zauri kritis u. t. t., u. t. t. Pa starpam ari farihfojam usjautrinofchus, ka ari prahtu un garu pazilajochus isrihtojumus. Bet ir tur pahdas „nemeers“, ir tee muhs newar apmeerinat. „Balles“ mehds kausamees, zits rihtojums — neshpatischam rihtotajeem un winu darbeem. . . Gaidit jagaida peh la bateem laikem. A. J.

Leelwahrdes Labdaribas beedriba 18. augustā farihtoja „satumu swehtus“. Danzofchana un schuhpofchana gabja wata leelisti. — 25. aug. ta pati beedriba notureja jautajumu issfaldroschanas walaru. Preefchlaschums bija no stud. ing. Nodēs „par torfa isjelschanos“. Bes tam wehl tita issfaldrots leels pulks jautajumu is finatnes, fadshwes, teefleem u. z. Wafaru wehl kuplinaja skolotaja Lambertā Iga Ioris ar dascham dseemam. — Drihsjuma ger farihlot teatra israhdi. Uswedifshot tahdu no labakam Latweefchu lugam. Ari par drihsu jautajumu wafara farihlofchanu runā. Drust.

No Lehdmanes (Leelwahrdes draudis). Leele „kara laiti“, tad muhsu wadoni: skolotajs, strihwers u. z. nesinaja nelo zitu darit, ka ween fawā starpā pluhktees un aish fawtigeem noluhkeem weens otu zil spehdami apfartot un posit, rahdas buht aishgahjuschi un tagad walda pagasta meers un fatiziba wahra pilnigā nosihme.**) Pee tam wehl teel strahdati swehtigi darbi wispahribai par labu. Ta nesen nolehma nodibinat besmaksas biblioteku, kuras statuti jau apstiprinati. Bibliotekas atklastschana notiks drihsjuma. Zawehtas tital, kaut schahda swehtiga fatiziba un kopdarbiba katram un wiseem par labu walditu ir us preefchu un wejee „kara laiti“ ar winu breesmam un sekam wairs nelad neatgreesos un wezais naidis wairs neulesmotu! Kr. L.

No Krapes. Ka jau fawā laika „Mahjas Beefs“ fino, tad julija mehnesi nahjas schait wehlet jaunū skolotaju, lihdschineja Noema Iga weeta, kuresch us preefchu paleel wairs tital par ehrgelneeku. Tagad atkal drihsjuma buhs jawehl strihwers. Zawehtas, kaut Krapeeschi un lihds ar teem ari teefas sinā fawenotee Wikstales un Lehdmanes pagasti gabdatu, ka schai weeta nahl wihrs, kas tas teefcham wehrtis. Pagasta strihwera darbs ir leels un swehtigs darbs. Tas nostahdams blatus skolotaja darba laukam un fadshwe daschos apstahlds tam pat wehl leelats swars peefchtrams: kamehr skolotajs nodarbojas gar behrneem, strihwers wada un mahja peeauguschos, strahda to widu un no wina pagasta labklahjibas sinā atkatas daudj kas. Gewehrojot strihwera la wispahribas darbineela — swaru, mums jawehlas, kaut Krapeeschi iswehletos few neween tahdu kanzelejas ruhki, bet zilweku ar gaischu prahtu un flitu firdi, kas strahda bes faweeem amata darbeem ari wispahribas laba un pee tam: pahri par wiseem partijas strihdeem un bes kahdeem aishpreebumeem! Us to nowehlam Krapeescheem selmes! A. J—nis.

Wlshlteres-Wilandes faru dselszeta, ka „Bell. Anz.“ fino, fleeschu islitschanu pabeigshot lihds oktobra fahkumam.

Walfas apgabala, ka „Wall. Anz.“ fino, esot daudj traku sumu. Anzenes draudis ween daschās deenas nogalinati kahdi 75 juni un bes teem ari wairaf zitu fahlostu mahjas kustemu. Pedeles pagasta no traka suna fahlostis kahds jaunus wihretis.

No Widsemes un Kurfemes gubernas atrodofchamees krona obroka gabaleem, ka „N. W.“ fino, 1894. gada eemiti no desefinas 3., bet no mescha desefinas 1. on rbf.

No Muhra-Ponemonas. Baroneses A. Budberg seeweefchu kaut un mahisaimneezibas stola paliks wehl schelt diwus gadus, jo Mangulu muischa newar tikt tik drihs gatawas wajadfigas fainneezibas u. z. ehlas un eetaises. Kr. J—s.

Leepajas-Alsputes dselszetsch, preefch kura buhwes jau atkansa dabuta, buhs 45 werstes garsch un nodomats pabeigt diwds gads. Waldiba patur teefsbu peh 25 gadeem dselszetu atpirt.

No Kurfemes gubernas, ka jau finojam, schogab nems pawifam 1680 retrufchus. Pehz „N. G. A.“ finam, us kara klaufbas likumu 132. panta pamata esauzamo flaitis peh aprinteem un kantoneem isdala schahdi:

*) Tagad skolotajs un strihwers — weena persona. Kr. L.

Aprintis.	Kantons.	Wifu esauzamo un farakhs esalstis (personu kopfahits.)	Kara deenata jareflahjas.
Zelgawas	1	291	110
	2	325	122
Kopā		616	232
Bauslas	1	216	81
	2	145	55
Kopā		361	136
Lukuma	1	307	116
	2	183	57
Kopā		490	173
Talsu	1	236	89
	2	167	63
Kopā		403	152
Ruldigas	1	209	79
	2	243	191
Kopā		452	170
Wentspils	1	169	63
	2	137	52
Kopā		306	115
Alsputes	1	278	105
	2	173	65
Kopā		451	170
Grobina	1	250	94
	2	223	84
Kopā		473	178
Zam-Zelgawas	1	201	75
	2	260	98
Kopā		461	173
Zulfies	1	268	101
	2	213	80
Kopā		481	181
Kopā pa wifu gubernu		4464	1680

Par ugunsgrahcheem Kurfeme weeteja „Gub. Wv.“ pasneeds fefofchas sinas:

Gada	oktobri	bija	ugunsgrahft.
1889.	gada	oktobri	bija 68 ugunsgrahft.
1890.	„	„	49 „
1891.	„	„	81 „
1892.	„	„	74 „
1893.	„	„	49 „
1894.	„	„	51 „
1895.	„	„	49 „

No Zelgawas. Swehtdeen, 8. sept., ta ap plift. 3 peh pusdeenas, muhs Zelgawneekus istranzeja — semes trihsfchana. Bija bferdams pahri reijas apafsch semes tahds trofknis, it la ar leelgabalū schautu. Glahies un traufki nostaneja ween. Zitati gan nelahda flahde naw notikuse. Jau 17. gadufimtena fahkuma Zelgawa ir reis peedshwojuse semes trihsfchana.**)

No Bauslas. Pee mums teel daudstahret pahrumats jautajums, kas gandrihs wifas aprindas muhsu klufaja pilsehtina un tas aplahrtne interesē, proti — fagaidamais dselszetsch! Wehl arween naw galigi sinams, tad ta buhwi fahis un us kureeni ihsti tas ees: waj us Rigu waj Zelgawu. Behdeja pilsehta muhsu aplahrtnei negrib ne par to Rigu nowehlet, bishdamas, ka tad tureenes klufa dshwe paliks par daudj klufa, jo wif muhsu apgabala raschojumi tad peegreesifees leelajai Baltijas metropolei, kurā ari wifas wajadfibas tiks lehtati un labaki eegahdatas. Scho wifu eegaumejot Zelgawas pilsehtas weetneeki atwehlejuschi 2000 rubtu, lai ar schis sumas peepalihdsibu spehtu gabdat, ka — Bauslas-Rigas dselszeta buhwe netiktu atwehleta, jo tas buhtu Zelgawai par galejo postu.

Zelgawas pilsehtas galwa un tahds apieekars jau, ta dshrd, nobraufuschi us Peterburgu. Waj wineem tas isdofees, newar sinat. Bet ehromoti ir gan, ka Zelgawa muhsu apgabalam leedj fahitfmi ar Rigu, tik tadeht ween, ka winai zaur to saudejumi zelas.

No Talsu apgabala fino awisei „Mit. Btg.“, ka ari Spahres muischa 8. septembrī ap pulkstien 3 peh pusdeenas pamanita semes trihsfchana.

No Zulfies aprinka. Kahda 50 gabus weza semneeze nesa ganam pusdeenu. Lopu pulka atradas ari tahds nilns wehrtis, kas semneezi eerahdsijis dewas tai wirfu, pahweeda to wispirms ar rageem us augschu un tad, pee semes nafweedis, sahla habit. Peefteidjas gans, kam isbewas wehrtis aishfist. Semneeze palika bes samanas

*) Schini personam atteezotes us gimenes fastahwu naw pirmas fahlas teefibas.

**) Usnehmam scho finojumu par semes trihsfchanu Zelgawa eewehrodami, ka tamlihdsigs finojums is Zelgawas parahdijees ari jau wifas weetejas deenas awises, lai gan par semes trihsfchanu Zelgawa wehl nebuht ne-efam pilnigi pabeleezinasufhees. Semes trihsfchana gan war notikt waj wifas weetes pafaulē, glufchi ne-efpehjami tas naw, bet tomehr ir weetas, par lueam gandrihs war teikt, ka tur war waj glufchi drofsh buht, ka semes trihsfchana neatgadifees. Pee tahdam weetam — aish daschadeem eemesteem, ta geograflta stahwofka, semes fastahwa u. t. l., peefstallams ari Zelgawas apgabals. Glufchi ne-efpehjami tomehr naw, ka semes trihsfchana tur pawifam newaretu atgaditees. Bet no tam baiditees Zelgawneekem widmas daudj eemeslu naw, jo jadoma, ka tas ap Zelgawu nebuhs stipras. Red.

gutam. Laudis to pabrēsa mājās, kur ta gan nāža pēc famanas, bet pehž pahri stundam nomira. (R. G. A.)

No Jaunjelgavas apskartes. Pagājušā gada rudeni te izplatījās vēstis, ka Sezes Lauksaimniecības beedriba pilnā sapulzē nospriedusi nemt šchejeenes apgabala linu un labības tirdzniecību savās rokās, t. i. stahtees tāiņā sakārā ar Rīgas leeltirgotājiem, atmetot tagadejo Schibdimu vidutājību. Ešot jau atradees Rīgā „lauksaimnis“ un leeta eesčot wafā. Gaidijām — kas gan notiks ar to jauno „schefti“. Schibdimi gan tikai kratīja bahrsdās un mums par briknumu nesolīja nēmaj augstākās zēnās, lai gan mēhs domajām, ka nu tee ar joni steigsees isfraut muhsu linus un behrs mums pilnām saujām nāudu, lai til nebuhtu „gojeem“ lo pirkt. Bet tee jau laifam paredeja, waj ari jau sen pahrelejinati, ka no „goju“ „scheftes“ nēlās nēisnāhts. Pagahja seema, Schibdimi pahnehma wifus linus, anfas un lo wehl warejām „fagrahbat“, newarejām jau gaidit — „timpu“ wifur wajaga. Peenahja schis rudens, isfluhlām linu sehklas — atkal Schibdimi bahrsdās brauzidami braukā aplahrt un „noandēl“ tās — no beedribās „scheftes“ nēlā. Nu mēhs ari wairs negaidam uf beedribu, bet atdodam teem pahscheem „wezu wezeem laufmaneem“ zil til ahtri waram — jau daudsi ir pahleigufchees linus isgatarwot un ir „isandelet“. Tirofchanās metode pee mums sehabda: „Ebrauz no rihta „Jofkis“, apflata prezi, nobrahle to kreetni no wifam pufem un sola „zenu“. Sinams, ka par to mēhs neatdodam. Ap puseeenu eebrauz „Jzjis“, wehl reisi isbrahle „linekus“, bet taffču ušola „kwartu wifū“. Nu jau paleklam peelaidigati, jo „lauksmans“ projam brauldams pahludina, ka ta ir „beidjamā“ zēnā. Pee walara eebrauz „Meifkis“ un ušolidams wehl kwartu uf „beidjamās zēnās“ — „panem“ linus, jo to gan lai ilgal gaidam, kad jau trihs „lauksmani“ nedēwa wairat, teifdami, ka jau malfajot „Rīgas zenu“ un teem ešot pahpehle — nu til ja-atdod. Tad uf „magariifcham“ Schibdimifch dabun lahdu „puhrelī“ auju waj „maifcheli“ seena un aifbrauz tablat. Nu eesweram „pilingu swaru“ waj mehru, „jo nepatihl jau ar Schibdeem laiftees“, un aifwedam to uf Jaunjelgawu, kur no Schibdina dabujam nāudim, un atbraulufchi mahjās preezajamees, ka Schibdus peekrahpufchi, jo tās ari pehž „andēles“ teizis, ka ešot „dahrgi“ pirjis. —nb—

No Jaunjelgavas aprinkā. Pee lahda schejeenes kroga bija Bahnu walara farihtota „satumu balē“ ar mušitu un mahfšligām ugunim. Saradufchees bija wairat nēlā 2000 zirkru, jo — par eereju nēbija nēlās jamalks. Tuwejā krogā alloholifstus dšehreenus pahredēwa ari pehž pulstien 10 walara, pee lam notifa ari laufchanās. Par to, ka sehahds satumu farihtojums tizis farihtots bej peenahzigās atkarjas, teel faukis ka muišchās ihpafchees, tā ari krogeris pee atbildibās. (R. G. A.)

No Taurkalnes. Ižu laitu te ušturejās faufē un aufis laifs, tufsch stipri flatteja rudfu sehjai. Katris semtopis ilgobamees gaidija tā faukto „pirmo rudfu leetu“. Bet tās ka nerahdijās tā nerahdijās, lai gan pahstahwigi puhā seemeta-walara wehšch. Te ari eewehrodams semtopju sehchlofchanās muhs apmelleja wārens leetus ar wehl wārenatu wehtru, tura gan labal buhtu warejuš ispalitt, jo ta padarija dahšam leelu postu. Jau zeturtdeen, 5. septembra walara fahla wehšch palitt stiprals un nakti peenēhmās par breesnigu auju. Pehrons stipri ruhja un beehchi ween wareja stipru sibeni redset. Leetus gahsa tā ar spaini un wehl pehž trim deenam wareja redset leelas leetus pektes. Wifas upites ušpluhda par upem un dihti, tui nēstatotees uf rudens laitu, stahweja tufsch, ahtri peepildijās ar uhdeni. Ap pušnakti negaihs fafneehsa augstalo stahwofli. Spehrens uf spehreena un wehtras gruhdeeni tahdi, ka wifas ehlas nodreb. Uf rihta puš fahla pehrons apflust, ka ari leetus mitejās. Bet wehtra tikai pee gāifmas aušchanas nostahjas. Nihā wareja redset wiszauri negaiša pehdās. Labības gubās uf lauleem apgahstā un labiba tahdi isflaifsta, falmu laudfes ispošitās un ehām jumi norauti. Ihpafchi mešchā wehtra fawu spehth isnehginajufi, falauhdama „krufteem un sehcheseem“ tofus, ka ari tos fafneem israudama. Wairat seena sehchumi pawifam apgahsti, weena nehhs pawifam ishaulta un lahdam braujejam pa mešchu brauzot firg nosifis. Sibens eespehrihs weenā seena laudse un pahrsalbijis dahšus tofus mešchā. Ihpafchi eewehrojami lahda refna preebe faplehfsta. No wirfotnes ta fahsalbita ischetrās dahs un libd apafschai til diwās, gandrihs weenlihdfigās, tureas stipri apdegufchās, jo preebe ir faufa. Tagad laifs ušturas weenmehre leetains un aufis. —nb—

c) **No zītām Kreewijas pufem.**

Finantschu ministrija, tā „Nowosti“ fimo, teelot isstrahdats projektis, ušlitt wifam tam personam nodofkus pagafstam par labu, turas dšihwojot pagafsta robeščās un nepeederot pee nodofku malfataju fahrtam.

Semtopības ministrija eesufstinats jautajums par sematu laufaimneezības sfolu eerihlofchanu uf 1893. gada normal-statutu pamata ne tihween islata gubernā, bet ari itweenā aprinkī. (Wirsch. Web.)

Dšelszēla bilefchu weetā, tā dahči Kreewu laifraifli fimo, ešot nodomats eewest fewifchās marķas un blanketes. Marķas buhšot no 10 lap. libd 10 rubfu wehrtibā. Zefotais patš ušraifstichot uf weenas blanketes malās tās stahjas wahrdū, uf tureeni tās brauz un uf otras ušlipinafchot malfu marķas, turas wāres eeguht tad ween gribēs, tā ka nebuhs ihfi preefch wilzeenu noeefchanās jagaida un jafpēschas pee lafes.

No Mafkawas. Weetejais laifraiflis „Mosk. Web.“ pahrunadams jihu par fawu semes flubriti muhsu laufaimneeku starpā, aifrahda, ka teem wis ne-efot tāifniba, kas domajot ka laufaimneezības krife pahrspehjami w e e n i g i til zaur tehfisseem jauneewoomeem faimneezibā un tamlihdfigām leetam. Pat wislabaki un wisfistematistaki eerihlotās faimneezibās, tur ne kapitāls, ne puhlišch neteelot taupits, spehjet til knapi, knapi zauri naht. . . Un tā lai ari buhtot eespehjam, pee til semām labības zēnam eeahlumus pawairot? Kad falihdfina widaejās labības zēnās Baltijas oftu pilfchās, tā galwenafōs Kreewijas labības turgus zentros, tad redsam ka

	1881. g.	1895. g.
puhs rudfu malfaja	129 t. 56 1/2 „ t. i. par 72 1/2 „ t. majat.	
„ tweefchu „	167 „ 73 1/2 „ t. i. „ 93 1/2 „ „	
„ aušu „	108 „ 59 1/2 „ t. i. „ 48 1/2 „ „	
„ meefchu „	106 „ 56 3/4 „ t. i. „ 49 1/2 „ „	

Tā tad isnah, ka zaurmehra labības zēnās kritufchās 14 gadu laika w a i r a t n e l ā u s p u f i, bet isdewumi naw ne tihween mafinajufchees, bet palufufchi pat wehl leelali strahdneeku algam zefotees. Tadehl naw nēlahds briknumis, ka ne tihween semneeku mahjās naht sem abmura, bet ari tahds patš liffens fafneehs muiščās. Tā peem. walstis muišchneeku banka isfludinajufe schinis deenās 3906 muišču pahrdofcham, turu ihpafchneeki nespehji paradus — pat to procentus — famafhot. Tā tad zeturtā dahā no wifam schini bankā eekihlatām muiščam naht sem abmura.

No Warschawas. Potu laifraifli fimo par fawadu projektū, turu lahds tureenes tehnikis eesneehdis Wal-dibai preefch apstiprinafchanās. Warschawas eelas schis lungs negrib wis brugēt atmeeneem, jeb ari, ka to weetam dahā, ar toka fluzifcheem, bet — ar falmeem. Preefch schā noluhā ir pagatarwota fewifchā mafchina, tura fagreesch labības kuhus dahās, fafeem falmus zeeti ar drahit un wehlat eeleet dahchadu „piku“ maifšumā, tura tee paleet ilgafu laitu, libd naht speestawā, tur tos fapēsch fluzifchōds. Salmu brugis isnahfchot pat dahs lehtaks, nēlā atmena waj toka un buhšot tilpat stiprs. Waj tās pahteešbā tā buhs, to rahdis turā nahlotne, jo weena no „wisdšihwatajam“ Warschawas eelam tilfchot isbrugeeta ar falmeem — mehginafchanas deht. Tā tad mums jau buhtu — nami no papira, tilti no glahses un eelas no falmeem!

No Odesas. Schejeenes mahzības apgabala kurators, tā „Rusl. Web.“ fimo, greefch it pareifi wifadu mahzības eestahfchu flolotaju usmanibu uf to, ka flolenus nēdrihst negurdinat un pat pahrpuhlet zaur dahdseem mahju darbeem. Japreezajas, ka augstatee walstis amata wibri naht schai finā behrnu wezakeem pahlgā, jo katris finās, zil maf atpuhtas un walas brikfchu atleel teem flolneeteem it ihpafchi widaejās mahzības eestahdēs — kas grib lahrtigi fawus mahju ušdewumus ispidit. Odesas mahzības apgabala kurators nu leel preefchā, mahjās ušdewumu nosalot preefchmet, zil laifa apmehram buhs widaeji apdahwinātam flolenam wajadfigs preefch ušdewuma lahrtigas ispidifchanas. No lātra tahda mahju ušdewuma nu teel fahstaitis laifs kopā un tad isfina, zil ilgi flolenam lātrā deenā jastrahda pee faweeem flolas darbeem. Jaur sehahdu eerihlojumū, kas Wahjijā jau eewestis, teel nowehris tās launums, ka itweens flolotajis til stēids panahst labas sehnes f a w ā p r e e f c h m e t ā, nēmaj ne-eewehrodams, ka flolenam ir dahs zitu mahzības preefchmetn, tui wif weenlihdfigi jafin un jamahjas.

No Iweras. Ari fche, tā wifur zitur, walda gruhiti laif laufaimneezibā. Rā weetejā kameral-walde fimo, tad 1893. g. semneeteem bijis frona paradu 57,472 rubfi un 1895. g. 158,447. Tā tad parads triju gadu laika audis par wairat nēlā 100,000 rubfeem. Ari semies nodofku parads weenmehre augot. 1893. g. sehahdu nodofku parads bijis 278,469 rbl., bet 1895. g. jau 507,102 rbl. Wef tam wehl no bada gadu laika semneeki ešot faufchu uštura kapitalam 441,418 rbl. paradā palufufchi. Tā tad pawifam Iweras gubernas semneeku nodofku parads buhtu 1,106,967 rubfu leels. Kad laif greefsees uf labo puš?

No Orlas libd Difchni-Nowgorodai pa Dlu pahstahfītās buru laimās bija nodomajufchi nebraukt trihs Raščiras pulka ofjeeri. Ofjeeri no Orlas isbrauzā 4. augustā pulstien 10 rihtā un eeradās Difchni-Nowgorodā 27. augustā, pulstien 12 pusdeenā, tā tad 24 deenās bija nobraulufchi 1300 werstis. Uf jeta wini isdārijufchi finatnifstas nowehrojumus, nofotografufchi pee jeta ešofchās eewehrojamas weetas, buhnes u. t. t. Awifēs fimo, ka ofjeeri pehž 24 deenu ilgā braujeena isflatotees ihsti no-gurufchi. Atpalaf wini braulufchot pa dšelszētu. (Now. Wr.)

Nachatas feegelnijā pee Baltas leelzēla pa darba laifu atrodas leels laifs ar wabroščos uhdeni. Ap laifu nodarbojās aļonus gadus weza meitene B. Wischnewflaja. Behrs eekrita katlā un tur wahda pilnā finā wahrijās. Is katla iswiflta nelaimiga rahdija tikai wahjas dšihwibas fihmes. Mahte to nowēda uf pilfchētas flimnizu, kur ta pehž lahda laifa breesnigās molās nomira. (D. L.)

Deenwidus-Kreewijas wairatās pilfchētas parahdotees wiltota fudraba nāuda. Pehž ahreja isflata ta ne-efot gandrihs nēmaj isfchirama no ihstās nāudas. Weenigais libdseelis to pahst, ešot fweest uf grihdu, kur tad ta fahlfihstot, jo ešot tāifsta no glahses un apleeta ar lahdu fudrabam libdfigu weelu. Dahšās weetas semneeki leedfotees fudraba nāudu pretim nēmt, bihdamees, ka ta naw wiltota.

No Stawropoles telegrafis wehsti, ka peetajā weršē no pilfchētas fadubrufchees diwi strahdneeku brauzeeni, pee lam 3 personas nonahwetās un 16 eewainotas. Nēlaimes zehlonis — pirmā wilzeena peepēfcha aptureschana bej signala doščanas.

Zififā 10. septembrī bija semes trihjeschana. Manija trihs stiprus gruhdeenus. Abus pirmos pawadija stiprs apafschjemes twofnis. No greefseem krita semē „puze“ un seenas fahla plāifst. Eedfihwotaji aif bailem mūla uf eelam. Dahs ehlas, to starpā ari wihreefchu un seeweefchu gimnastijas, lipri fahojajufchās. Zilweti naw gahjufchi bojā.

No Baku fimo, ka 7. septembrī Enfelina Lanofowa swejneezības eetaifē ugunsgrehfs padartijis ap 500,000 rbl. leelu faudejumu.

No Uifbaifala apgabala. Nupat tita is schejeenes dšelszēla buhwees waldes isjagti pa apafschjemes gangi 30,000 rbl. jeta un fudraba nāudā un 40,000 rbl. papihros. Tahtee austrumi pahstihl sehahdu fahdšibu weidu, jo tur peemehram 1892. g. isjaga tahdā pat fahrtā 600,000 rubfus is walstis rentejas Wladiwostokā. Tam pahšam „meifstaram“ isdewās gandrihs ari tureenes leelato jeta leetu magafstinu zaur flahspeeralfchanes apfagt. (Stat. „Dšihwe lahštajōs austrumōs.“ M. W. Bit. Peel. 1895. g.)

No Rigas.

Latweefchu etnografifkā isflahde.

VI.

Latweefchu waloda, libd ar Leifchu un tagad jau imiruscho Sen-Prufschu walodu, peeder tā pahstahwigi fari pee Areefchu walodu zelma un stahw tuwal Slawu nēlā Germanu walodam. Latweefchu waloda, turei pa leelalai dahai jaunatas formas nēlā Leifchu walodai, fadahas ischetrōds weegli noschiramos dialektōds: Augfch-seemes, Lejas-Kurfemes, Dundfineeeku un Widaejā dialektā. Augfchseemes dialektu runā Inftantijā, Austruma-Widsēmē un Augfch-Kurfentē Blufstis aprinkī. Schai dialektā ir ari masa literatura. No 1804. libd 1894. gadam isnahufchās 133 grahmatas, pa leelalai dahai gariga fatura, jo Inftanteefchu literaturas fopeji ir katofu garidneeki. No laizigam grahmatam buhtu minama „Inftanteefchu laifa grahmata“, tura isnahja no 1861. g. libd 1870. g. un tapa lahbraht laifta. Lejas-Kurfemes dialektu runā ap Bentu un winas peeteem un no tās literatūrā nēlās naw fahstapams. Dundfineeeku illofjni runā dahā no Wentspils un Talfu aprinkeem un rahstōds no winas eespeestās tikai pahra dšeesminas no firmā E. Dunsberga tehwa un Fr. Karfluwafka. Wisplafchati leetotais dialektis ir widaejais, turu runā wifā pahrejā Kurjemē un Widsēmē un turesch tamlihdf ari noder par literaturas, bafnizās un flolas walodu. Schee galwenee dialekti tomehe fadahas wehl dahs fahlatōds, tā ka masas walodās fawadibās fahstapamas gandrihs katā draudfē.

Senalais Latweefchu walodas pemineklis ir Simona Grunawa tehwa reise no 1526. g. Pirmā Latweefchu grahmata drulata 1586. g. Latweefchu walodas pirmee peefkopeji bija lutertizigi mahzitaji Kurjemē, starp tureem ihpafchi minami buhtu Fureckers, Manzelijis un Adolphi; pehdejais farafstija 1685. g. Latweefchu gramatiku, un nēlgi pehž tam Grufis Glūds, Afufnes mahzitajs, pahrtulfoja jauno un wezo deribu Latweefchu walodā. Jauns laifmeis Latweefchu walodas pehtifchanaī eefahltās ar „wezo Latwi“, Gotthardu Friedriki Stenderu, turesch isdēwa neween plafchu Latweefchu gramatiku, bet ari lefslomu, kas wehl tagad labā awotā blatus Brasches-Ullmana wahrdnizai. Schimbrifscham eewehrojamafee Latweefchu walodas pehtneeki no zittanteefcheem ir Dr. A. Bielensteins Dobelē, profefori Fortunatōws Mastawā, Bezenbergers Karalautfchōds un Subatijis Praga.

Ari dahšās beedribās nodarbojās ar Latweefchu walodas islofchānu. Wezālā tai finā ir ta tā nosaufā „Latweefchu draugu“ beedriba, dibinata 1824. g. ar to noluhā, lai Latweefchu walodu isstrahdatu Lutera bafnizās un flolās wafahfšbam. Wehlatā laifa nodibinajās pee Rīgas Latweefchu beedribas Simibu komifija, lai Latweefchu walodu isstrahdatu finatnifstam wajadšibam. Rā diwi sparigalee jelmu laufeji minami abī nēlalki U t i s K r o w a l d s

un Kaspars Beesbahršdis. Pirmais no vezeem zemeem atvāstinājis tirdzniecību jaunū wāhrdu, tā schimbrīscham jau it weegli dīstafas domas un grūhtatus jehdseemus waram sawā walodā apstīmet, otrīs wairaf jilajīs ortografijas jautajumu. Wīnsch schinī sinā bijīs stipri radīfals. Uf scheem pašcheem pamateem, tīfai druftu weenfahrschafu, ari Sinibu komiſija peenehma jauno ortografiju, atmesdama garuma ſihmes un Gotu burtu weefā peenehdama Latīnu burtus. Kaut gan ſchi ortografija pee jaunās pa-audfēs eefahfuma atrada ſitu peefschīchanu, tā tomehr praktīstī eemeslu dehf naw bijūf eewedama plaschafā mehfā. Wehl tā pīrme walo-das un ſtīla iſtīpeji minami Jurīs Alunans, Kr. Barons un Kr. Waldemars. Schimbrīscham no Latweeschu wīdus zehlfūsches schahdī walodneeki un nodarbojas wairaf waj mafaf ar Latweeschu walodas jautajumeem, tā K. Mühlenbachs (Rīgā), B. Schmidtš (Rīnā), J. Welme (Maſlawā), J. Lautenbachs (Surjewā), Kaulīnſch (ſchobrihd Pleſlawā) un wehl jiti.

Iſtāhdīti ir pīrme walo-das peeminēki, daſchī dialekti, Inſlanteeschu literatūra, wāhrdnīzas, gramatīfās, draugu beedribas magafinas, Rīg. L. B. Sinibu komiſijas un Jelgawas L. B. rakstneezības nodafas rakstu krahjumi, Dr. A. Bielenſteina, Dr. J. Subatija, Beesbahrſcha, Lautenbacha, Welmes, K. Mühlenbacha raksti, Dr. A. Bielenſteina dialektu lahrtis un walodneeku gīhmetnes.

Tagad apstāfīstīfari Latweeschu ſenās gara mantas. Tā ſauz gara raſchojumus, tā dſeesmas, pašafas un noſtāhtus, kas no nesīnameem autoreem zehlfūsches un no dſīnuma uſ dſīnumu uſglabajuſchees zaur mutīstī atstāhtīschānu. Tahda tradīciju literatūra atstāhtījās loti pīrīs grahmatu druſafchanas pee wīſam tautam, bet Latweeschī ſawā ſtāhwofī, no kulturās un pahrejās pašafes noſchīfīti, atstāhtījā ſcho literatūru wehl gadu ſīntenus tahfāf. Muhsu tautas ſenās gara mantas waretu ſchīrtī trijās dafas: ſīnatnīſkā un dāifā literatūra un ſenatnes religījas paleekās. Par ſīnatnīſko literatūru buhtu dehfewajams wīſs, ko mehs ſauzam tagad par mahneem, puhschtoſchanas un burſchanas wāhrdī un tautas ahrstneezība. Wīna buhs zehlfūsches wehlfāfōs, wīdus laifōs, ko leezīna tajōs bībeles perſonu eepīhtee wāhrdī. Weſ tam wīnai pīlīnīgi wīdus laifū ſīnatnes raksturs, noſchepumainība un lehtījība. Weſ taut lahbas pahrbauhfchanas tā tīfa pahrwīstā no pa-audfēs uſ pa-audfī aif zeenības un bījības pret noſtīrmejuſcho weztehru gudrību, kura ween tā pateefā un pee kuras wairš neto nenahfās gudrot. Waram ſajit, tā wīdus laifū ſīnatnes un dakteru buhschanas ſchīnī ſīnā līhdſīnajas muhsu mahneem un puhschtoſchanai. Kulturās ſemēs ſteptīka (ſchāwbība) un krtīka ſchābdu neīhtu ſīnatnī nomahja ahtraf, pee mums tā wareja pašahwet ilgāf. Paſargat zaur lahdu nelahdu ſīnatnīſtu rīhību ſawus lopīnus no ſlīmības, ſawās druwas no ſprādſcheem, eewehrot, ko wezās gudribas noſafa darīt leelā peektā, ſeemas ſwehtfōs un jauna gada walarā, lai ſawu mantu weenādī waj otrādī wairōtu un paſargātu, to waj latrš nama tehws un nama mahte tureja par ſawu ſwehtu uſdewumu. Wehlfāfōs gaddš, tad uſ ſcho ſlepeno gudrību wairš nebija tīf ſīngras pahawības, to iſpīdīja aif paraduma. Un tautas ahrstneezība, laufschu gan tā loti pīrmatneja, taifschu ſawā ſīnā deefgan palīhdſejuſ un glahbuſ, ne mafaf tā zītur wīdus laifū dakterechāna. Scho ſawu ſkolu tad muhsu ſentſchī glabajuſchī zeei tā lahdu dahrgu mantu. Pauls Einhornš (+ 1655. g.) ſuhrojas, tā mahnus grūhtī nahfōtes no wīneem iſdabuf, jo tee, protāms, negrībeja dot otram rotās ſawu ſīnatnes eerozi un ari bījās, tā tas zaur to nesaudē ſawu ſpehtu. Ja lahda rīhība un gudrība wehl nebija wīſpahribai pašīhtama, tad to behnī no ſaweem wezakeem mantōja wehl tīfai pee nahweš gultās. Tīfai jaunā lāifā un no wairaf apgāifmoteem laudīm iſdabufi burſchanas un puhschtoſchanas wāhrdī un zītus wīnu ſīnatnīſkās gudribas. Tās iſtāhdītās Fr. Treilanda (Brīhwsemneela) 1881. g. iſdotā krahjumā un Dr. J. Alſchona materiafōs par Latweeschu tautas medīzinu. (Materialien zur Lettiſchen Volksmedicin). Tahfāf wehl ſtarp ziteem mahneem redſama: wāhrdōſchanas gramatā, atrafīta Muſnē pee lahda wīhra, kas ar wāhrdōſchanas grahmatas palīhdſību grībejis atrafī naudu, ahrſteſchānas gal-dīnſch ar wīſadām burwīdam leetōts pret traluma ſehrgu apmehram 130—150 gadus atpafaf Weſchotneefōs (Wauſlas aprīnki), tautas medīzīnīſko ſtāhdū krahjums iſ Witebfas gubernas un tautas medīzīnīſko ſtāhdū krahjums ſafrahfš no Dr. J. Alſchona.

Peē dāifās literatūras peeflāitīfamas tautas dſeesmas, mīhlfas, parunas un pašafas. Tās netīfa ſlehp-tas, bet tā ſajit jaſafa, ſtaigaja atklāhtī un peedſīhwojuſchās tuhfſtoſch un tuhfſtoſchus pahrlabojumus un papīl-dīnājumus, waretu ſajit ar latru atstāhtījumu jaunu pahelabotu iſdewumu. Zaur to tajās tīdāufš gara un tahdas formas pīnības, tā tās nereti peeflāitīfamas pee literarīfām pehtlem. Tahdēf jau weze Latweeschu literatūras (dāif-rakstneezības) peeloſeji wīnas eewehrojuſchī un ſahlfuſchī

uſraſtīt. Pīrmās tautas dſeesmas druſafas Stendera gramatīfā 1761. g. un wīnu wezakee krahjumi ir no G. Bergmana un J. D. Wāhra 1807. un 1808. g., par abeem kopā ar lahdam 900 Latweeschu dſeesmam. Dāufš beejafš ir Būtnera krahjums 1844. g. (lahbas 2854 dī.), bet ari to pahrfpehī no „draugu beedribas“ 1874. un 1875. gaddš iſdoti krahjumi ar 4793 dſeesmam. Mafafī krahjumi iſtāhtīfari pa laifrakstīem waj Sinibu komiſijas un Jelg. Lat. beedr. Rakstneezības nodafas rakstu krahjumeem. M. Arona 1888. g. iſdotā krahjumā uſfīmentas tīfai wīſkōdōlīgafās un jaulafās dſeesmas. Inſlanteeschu Latweeschu dſeesmu krahjumu iſdewuſchī barons Manteuffels un Celine f. Platers. Latweeschu tautas dſeesmas Kreewu walodā tulkojuſchī J. Syrogis 1868. g., Fr. Brīhwsemneeks 1873. g. un E. Wolters 1890. g. (pehfdejās tīfai Inſlanteeschu dſeesmas.) Poku walodā Inſlanteeschu dſeesmas tulkojuſi St. Ulanowſta 1892. g. — Leelako Latweeschu dſeesmu krahjumu, ap 60,000 pašahwīgu dſeesmu un eewehrojamafu wariantu, ſahjīs iſdot Kr. Barons 1894. g. Lai gan no tā līhdš ſchīm iſnohtuſchās tīfai 6 burtnīzas, tomehr ſchīs krahjums tīllab plaschuma, tā ari dſeesmu nolahrtōſchanas ſīnā pahrfpehī wīſus agrafōs. Wīſf ſchee peefahftee krahjumi un tulkojumi iſtāhdītī. — Latweeschu pašafas tīfai jaunā lāifā uſraſtīfās. Pīrmās krahjums no Fr. Brīhwsemneeks iſnahjīs 1887. gadā. Wehlfāf wehl wairafī ſīhki krahjumi no J. Krehflīna un ziteem. No 1891. g. ſahlot Anſs Lerchis-Puſchfāitīs kehrees de-dſīgi pee pašafu krahſchanas un iſdewīs līhdš ſchīm 6 gan leelafus, gan mafafus krahjumus, pawīſam lahdu 831 pašafu un wariantu uſ 2033 lapas puſem 8°. Ari ſchee krahjumi ſtarp ziteem iſtāhdītī. Latweeschu aforīfī, ſakāmi wāhrdī un parunas līhdš ar mīhlfām iſtāhtīfari pa daſchadām grahmatām. Leelafus krahjumus iſdewuſchī Dr. A. Bielenſteins un Fr. Treilands (Brīhwsemneeks) 1881. g., gandrihš abi reiſē, wīneem ſetoja Rīg. L. B. Sinibu komiſija un „Deenas Lapa“ ar ſawu bījuſcho etnografīſko peelīfumu (no 1892. — 1894. g.) ſchee krahjumi iſtāhdītī.

Senajas religījas paleekas, tā krtōnīſtī ſtāhtā, uſglabajuſchās pee Latweeschēem ari krtīgās tījības laifōs ilgi. Bet Latweeschu mitologija mehginata zelt tīfai pehfdejōs gaddš, kur tā jau no tautas apīnas iſjuduf. It nejaufchī mums gadījuſchees un ſafabrizetī „deewī“ un „deewīnas“, par kūrām ari dāufš maf tīzamās krtōnīfās nekās naw mīnēš. Schīs „gara mantas“ nu naw wīſ tā tā zītās, uſraſtīfās taifnī no tautas, bet pa leelai dafai ſfabrizetas uſ pašchu pehtītāju, nereti gluſchī nehbīnīnatu eedomu un prahtōjumu pamata un neīſtur nopeemafas krtīfās, tā to ſtarp ziteem cand. phil. P. Schmidtš jau wairaf-lahrtī aprāhdījis. Schīnī laufā pehtīneeku darbs tā tad neween nepateizīgš, bet tam ari naw nelahdu praktīſtu wā-nahfumu. No wīnu uſtāhdītām figurīnām mehs nedī mantojam to, ko no tautas dſeesmam, mīhlfām un parunām, protī poeſijū un gara graudus, nedī ari — tahdēf tā wīnas naw taifnī no tautas uſraſtīfās — tas mums war ſneegt lahdu pateefu bīdī, tā mahnī, burſchanas un puhschtoſchanas wāhrdī. It daifchu teif pat neſaprotāmī tahdī zeeenteenī, tautas ſajehgumus par „laimī“ un „juptī“ pahrwēhrf par deewībam un wīnas tad tīstāhtī realīſet, tā tīhri waj grībetu noſajit, lahdi ſwahrtī wīnam bījuſchī mugurā. Tā ari jaunā lāifā un it ſawadā lahrtā Latweeschēem radees tahdš „Vertuna“ kulfš, tā tee ari zītām tautām warejuſchī ſawus deewus peeleenet. (H. Wīſſendōrſa darbs.) Tahdī „pehtīneeki“, līhdſīgi ſīrnekfeem, rauga tā ſafot wīſu atīhtīfīt tīf iſ ſawas galwīnas, kaut ir pate dſīhweš teefchāmība un droſchī ſafīt tam runatu pretīm. Te nu pa leelum leelai dafai wainīga deduktīwa pehtīſchānas metode, kas peeteefōſchī nehbīnīnījas uſ droſchu wehlfurīſtu leetu un ſīngri peerahdītū ſafku pamata, bet uſ eedomam. Pehtīneeks nem wāhrdus pee burta un iſtūto toš ſew par labu. Daſchreif gan tahda deduktīja — iſ ſīnāmeem droſcheem ſafteem neatīhtīfītōs domu auglīs — war weſt uſ wīſai taifnām pehfdam, bet droſcha tahda deduktīja tīfai tad, ja tā dībīnas uſ peeteefōſchī dāufš un droſcheem ſafteem. Ja lahds uſ tīhš un wehl neīhtu un kaut ar iſtū tautas dſeesmu wāhja pamata rādā un ſafabrizē deewus un „deewīnas“ tad tā naw ſauzama wairš par nopeetnu pehtīſchānu, bet ir nepeedōdama un noſōdama pawīrſchība. Uſ ſafteem nehbīnīnatu deduktīju ween palāifdamees jau waram ſew iſfabrizet ſenatīni un deewības, lahdas ween wehlamees. Peemehra dehf peewēdīschu lahdu parodīju, kura preefſch lahda laifā zīrkuleja (rīnlot, aplahrt ſtaigat, eet no mutes uſ muti) Rīgās Latweeschu aprīndās. Tautu ſtaigafchānas laifā Latweeschī apstāigajuſchī labu dafu no pašafes, to leezīna weetu noſafkūmī. Tā peemehrām pee Kaulajūš ſalīneem tee ar wezo Pehtōnu ſalīhdſīnādamees kahwūſchī laſu, tahdēf ſchōš talnūs ſauz: „lau (i) laſu.“ Maſlawā nehbījuſī laba dſīhwe, tur maf galas, tahdēf tā tur: „maſlawā.“ Slāndīnawījā zaur neauglīgo klīmatu teem deefgan grūhtī gahjīs, tahdēf to atstāhdāmī ſajījuſchī: tā ir muhsu „ſwēdrīja.“ Par Pīrenejū ſalīneem (ſtarp Spānīju un Frānzīju)

newarejuſchī pahrtahptees, ſaufuſchī: „nawar, nawar“ no kam Nawaras pīſhehta dabujuſī ſawu noſafkūmu. Zītī mehginajuſchī tīft pahri: „partu gotu“ un tā no-nahfūſchī Portugālijā. Uſ Schweizijas Alpeem uſ-lahpūſchī un luhfojuſchees uſ deenwīdeem: „i, tahli, tahli“ — no kam Italija dabujuſī ſawu noſafkūmu.

Schīs jōkš tomehr nopeetnī atgāhdīna, lai pehtīneeki ſchāhdai deduktīwai metodei pahraf neustījas. — Nopeetnī ſīnatnīſteem prahta ſlehdſeeneem arween jadībīnas uſ peeteefōſchī dāufš un droſcheem ſafteem. Starp Latweeschu raſchīgafēem mitologēem buhtu mināmī, J. Lautenbachs, K. Anīnſch un H. Wīſſendōrſs, taifschu pret wīnu gara behrneem jaīſturās wīſai ſchāubīgi un krtīfī, tā to nopeetnāfī pehtīneeki jau ne weenreīj ween aīſrahbījuſchī.

Peē ſenām gara mantām wehl peeflāitīfās wezās eeraſchās kahjās, talfās, gōdōš u. t. l., ar kūrām wareja eepaſīhtees figurīnu grupās un dramāfīkōs uſdewumōs iſpāſchī ſchīnī noluhfā zeltā ehfā un iſtāhdītōs rakstōš par Latweeschu eeraſchu krahjumeem. Tahdēf beīdſot, tā pee ſchīs nodafas peederīgās, iſtāhdītās ſenās iſpāſchuma ſīhmes Engures draudē, Tāſu aprīnki un Rīhjas juhrmalā, Grobīnas aprīnki.

Latweeschu etnografīſko iſtāhdī ſlehdſa ſwehtdeem, 15. ſeptembri, puſtſten 1/2 walarā. Pehz tam wehl ſeeloja pehfdejā ſenejo tautas eeraſchu iſrahde (lahfās), kur ſpīrgtee lahſeneeki publiku wīſai eelīhgſmoja. Ari pahrfpīhlejumī tā bīja patīhtāmī. Zauka deena un peemīhlgāis wākrās bīja peewīzīs mīlſumu ſtatītāju, tā tā pehfdejā deena eenehmuma ſīnā peeflāitīfama pee wīſlabafām. Loti preezatumees, tā iſtāhdē wīſzaur buhtu nobeīgufēes ari ar labēem materīeem pahahfīneem, kas ari zerams, un tā zaur atīkūmu buhtu lītī pīrmees pamatī nahloſcham Latweeschu etnografīſkām muſejām, kūrām nodomatās iſtāhdēš leetas un preefſchmetus nolēmīs uſglabat pagāidām Rīgās Latweeschu beedribas namā, lamehr nebuhs ſagāhdafas zītās muſejām noderīgafas telpas.

Wāſkas ſkolotāju ſeminārā mahzība eefahfās 8. ſeptembri. Uſneemſchānas eſkamenus ſchogod iſtureja 42 jauneeki, no kūrēem 10 tīfa uſneemī uſ krona maſu. Peeteīkūſchees bīja 69 jauneeki.

Wāſkas ſkolotāju ſeminārā direktōrs B. J. Sziborſkīs 10. ſeptembri nomīra.

Paſchſlepkawības. 8. ſeptembri atrada pee Rīgās ſtrāhdneeku oſlada peeraſtīto Wīlhelmu Roga, kurfch dſīhwoja Leepajas eelā Nr. 1, pahahruſchōš Kurſemes eelā pee lahda kōfā pret mahju Nr. 12.

— Tai pašā deenā Adolfa eelā Nr. 9 pahahras 59 gabus wezāis ſemneeks Peterīs Behrīnſch.

Atrafīs līhkfīs. 8. ſeptembri gorodowōš Nr. 205, Antōns Karatōns, atrada Witebfas eelā netahfu no mahjas Nr. 37 pee Wauſtas ſtrāhdneeku oſlada peeraſtītā 35 gabus wezā Sergeja Karabanowa līhki. Karabanowš eewainōis krtīhtīs ar lahdu aſu eerozi.

Noſlīhjis. 8. ſept. Trwāika eelā, pee Bertīna ſahgu ſudmalām, atrada grahwi noſlīhfuſchu 15 gabus wezo Dīnāes ſemneeku Zāhni Streimmani.

Peepēſchī miruſchī. 7. ſept. Ralku eelā uſ trotuara pakrtīa lahda nepaſīhtama, apm. 50 gabus weza ſeeweete un peepēſchī nomīra. Melāīkes labatā atrada labatas drahnū ar monogramu „M. P.“

— 11. ſeptembri Artīlerījas eelā Nr. 49 peepēſchī nomīra ſlīms, ſeſchus mehneſchus wezš behrns Gōftrīdš Lapīnſkī. Pehz ahrſta atſīnuma behrns nomīrīs zaur to, tā wīnam eedōts pawāīraf morſija. Par atgādījumu uſſahfāta iſmeleſchāna.

— 11. ſept. Ruſnezowa ſfabrīfās ſtrāhdneeks, 28 gabus wezāis Tambowas gubernas ſemneeks Maſīms Popowš leelās Maſlawas un Rīſchīnewas eelū ſtuhri uſ trotuara pakrtīa un peepēſchī nomīra. (R. P. P. A.)

Teefu leetu nodala.

Konkurenzes dehf. — Uſ Rīgās Aleſſandra wāhrteem, uſ Peterburgas ſchōſejaš, dſīhwoja iſdeenejīs kara ſtrīhwerīs Zwans Waſīewſkīs, kurfch pelnīja ſawu maīfītī ar daſchadu papīru ſagatawoſchānu un padomu doſchānu. Kad tīfa atwehrtā jaunā „Zenīfka“ wagonu ſfabrīka, tad Waſīewſkam gahja it brangī, jo ſfabrīfās walde pagehreja, lai krtīrīs, kas tur grīb eſtāhtees, eefneegtu ſewīſchlu luhguma rakſtu. Zīt tur nu bīj to pelnīt! — Bet deewī apſlauſchot zīhwēla laimī. To dabuja ari muhsu Waſīewſkīs ſajūst. „Zenīfka“ tuwumā eeradās kahdš ſchenkerīs, kurfch ſawā weīſalā netīf ween dſehreemus pahrdewa, bet ari gluſchī tahdas pat „proſchīnas“ ſahfa rakſtī, tā Waſīewſkīs. — Protāms, tā ſchēnterīm bīja pahrfwārš, jo ſchenkīs bīja klīenteem ir weegliki, ir patīhtāmāfī uſmelelejams, nekā Waſīewſka privat-dſīhwofīs. —

Wanīdams, tā pelnā paleef loti līnāpa, Waſīewſkīs ſanehma duhfchu un dewās ſch. g. 9. aprīlī pee ſawā bīhſlāmā konkurenta Dgrīna, luhgt to ar godu, lai taifschu ne-ānem wīnam „maīfī“, jo ar ſchenki ween jau ar wār pelnīt, tam tad nu jānem „proſchīnu rakſtīſchāna“ Maīh.

— Konturentis iſſoboja ween nabaga Baſtewski, tā ka tas nolēma atreēties, to nomaš Dgrinam neſlehpdamš. — Jau lahdas 10 minutes peh; Baſtewski aijeſchanaš iſchēlas Dgrina preeſchanaš ugunšgrehš. Uguni apdeſheja tuhliit un atrada, ka preeſchanaš ſeenaš un grēda bi' apleetas ar petroleju. Turpat guleja ari ſaſtišas petrolejas pudeles. Neeveens neſchaubijās, ka ugunš peelista tiſchu un ka wainigs ir — Baſtewski, turam Dgrinſch atnehma maiſi un petau. —

Tuhliit uſaſta eepreeſcheju iſmekleſchamu, kur iſrahdijs, ka Baſtewski taiſni no Dgrina deweš uſ tuwalo pabr-dotarvu un tur nopirjis puſtopu petrolejas. Uſ jautajumu, kur tad trauks? — Baſtewski atteizis, lai eelejot petroleju pudele, wiſch par pudeli ar buhſchot ſamalkat. No tureenes taš eegahjis lahdā jita ſchenki — laitam gan buhſchu uſprawit — un tur, petrolejas pudeli uſ galdu nolikdams, druſzin paleelieš, ka taš nulē tiš bi'jis pee Dgrina, to labi „noſchimſejiš“ un tam doſchot wehl zitadu mahzibu bantit. —

No eeſahtuma Baſtewski gan mehginaja wiſuš ſchahbuš peerahdijumuš noteikt par nepareieem, bet teeſas preeſchā tatſchu aſtinās, ka eſot gan petroleju pirjis un wehlat it newiſot nomaldieeš Dgrina ſehta un no tureenes preeſchanaš, tur paſkupis un trihtot ſaſtišas petrolejas pudele. Jita wiſch neta ne-eſot darijis un tā ugunš zehluſeš, taš nebuht neſtnot. —

Apgabala teeſa aſtina Baſtewski par wainigu, ka taš peelizis tiſchu Dgrina diſhwollim nguni un peeſpreeda tam ſodu: wiſu ſemihſchu teeſtu un preeſchroizibu ſaudeſchānu un eeſlodſichānu areſtantu rotā uſ weemu gadu. —

Tiſ behdigi beidjās ſchiš maiſeš naids. —

Rugneeziba.

Sinas par Latweſchu fugeem. Geschw. Damkahn, kapt. Gulbis, 29. aug. atſtahišs Kronſtati, uſ Ipewihu eedams. Enguruecku Auſtra, kapt. Friedenbergs, kureſh 16. aug. iſeedams ar maſlu lahdinu no Wiſmaras uſ Kreewiju, bija uſgahjis uſ ſehta, Boela tuwumā, iſmetiš par fuga malu ap 20 tonu (1300 pudu) maſlu un tā tižis no ſehta prejam. Sibens, kapt. Ehrhardš, nonahdams Geſle, eeneš lahdinu uſ Plymouth. Sweiks, kapt. Anſonš, no 17. jul. atrodas jeta no Jamaikas uſ Rigu. Japan, kapt. Frijbergš, 18. aug. Rigu atſtahdams, 1. ſept. ſaſneedišs Imuiden. Ingo, kapt. Kapbergš, no Narwas uſ Rotterdamu lahdinu weſdams, awarijās deht eeſtiediešs Kuteſhaneš, atſhiš par nederigu iſlaboſchānu un 2. ſept. kondamnetš. Upeſgrihwe, kapt. Leepa, 17. aug. no Riģas iſbraudams, 19. aug. eegahjis Grangemouthā. Gulbis, kapt. Welinſch, 3. ſept. atſtahišs Hulli, uſ ſhuš doſameš. Aldebaran, kapt. R. Schultmanš, 12. aug. no Riģas iſeedams, 29. aug. nonahjis Boſtonā. Tehwijs, kapt. Roſenthałš, 30. aug. atſtahišs Newcaſtle, uſ Rigu nahdams. Marianna, kapt. Schnore, 16. aug. Newcaſtli atſtahdams un uſ Rigu nahdams, 3. ſept. gahjis Eſſenerie garam. Alice, kapt. Bahš, 2. ſept. poſiš no Grangemouthā uſ Rigu un tāpat Lootuſ, kapt. Kaljo. Wentſpilneekš Die Geſchwister, kapt. Schloſmanš, 1. ſept. atſtahišs Billau, uſ Wentſpili nahdams. Canopus, kapt. Deſchmuyneekš, 15. aug. no Riģas iſbraudams, 2. ſept. eegahjis Grangemouthā. Sibens, kapt. Ehrhardš, 27. aug. Karalautſchuš atſtahdams, 2. ſept. ſaſneedišs Geſli. Baltic, kapt. Meiers, 28. aug. poſeš no Cherburgā uſ Ainaſcheem. David, kapt. Dige, 22. aug. Rigu atſtahdams, 2. ſept. nonahjis Shieldsē. Heinrieh Emma, kapt. Salzmanš, 16. aug. iſgahjis no Arelangeſtas uſ Yarmouthu. Uſ Eſſenerie reida metuſchi enturu 4. ſept.: Auguſt, kapt. Kongš, 24. aug. Britonſerju atſtahdams un uſ Peterburgu eedams; Emilie, kapt. J. Mikelfonš, no Wardegubā uſ Peterburgu braudams un Merkur, no Ainaſcheem. — Kreewu ſlagas Urania 3. ſept. ſaduhreeš Inſcheita tuwumā ar Bahjišs ſchoneri Caroline, Inſch weidiš ogles no Weſt-Weemjā uſ Bremerhaveni; pehdejašs kugiš apſtabdešs un eeſtiediešs Leitbeš oſtā. Zil ſinamš, tad Riģas Urania, kapt. Grundmanš, 23. aug. iſgahjis no Methileš uſ Colbergu. — Riģas oſtā eenahtuſchi no 5.—7. ſept.: Silvanuš, no Pooleš, Johannes, kapt. Martinſonš, no Rotterdamā, Auguſt Jujuš, no Newcaſtleš, Mars, kapt. Rehtš, no Doctrechtē, Otto v. Salis, no Danzigā, Martin Eduard, no Rembavenē. Iſgahjis Saturn, kapt. Lorenz, uſ Bridgewateru. Jahſep, kapt. Krautliš, 10. aug. Shebiac atſtahdams, 3. ſept. eegahjis Birkenheadā, pee Liverpooleš. Bolly, kapt. Uſſche 22. aug. no Riģas iſbraudams, 2. ſept. ſaſneedišs Peterheadu. Anna Ottilie, kapt. Salmiſch, no Arelangeſtas ſehgeledams, 4. ſept. nonahjis Dehjišā. Linda Morgenrodon, kapt. A. Kalniſch, 26. jūnijā Fowey atſtahdams, 25. aug. nonahjis Savannah, Amerikā. Ottomar, kapt. Buſch, no 2. ſept. jeta no Aberdeen uſ Leepaju. Riga, kapt. Muſtarš, 10. aug. nonahjis Trinidadi un eeneš lahdinu uſ Stetini. Emma, kapt. Diſē, 5. ſept. atſtahišs Nieme Waterwegu, uſ Peterburgu doſameš. Berthold, kapt. Latwiſch, 5. ſept. iſgahjis no Widesford uſ Cardiff, eeneš lahdinu uſ Riſabonu, no tureenes kugiš nolemtš uſ Rigu. Martha Maria, kapt. Wuſchulš, 6. ſept. atſtahišs Fowey, uſ Kotſu eedams. Europa, kapt. R. Reiwaldiš, atrodas jeta no Littlehamptonā uſ Keſerburgh. Seedonia, kapt. Fr. Martinſonš, nahloſchāš nedelaš eeahtumā iſeš no Klaipehdas uſ Birthu. Baltzer, kapt. Mił. Gredwe, 1. ſept. deweš jeta no Kronſchiateš uſ Ipewihu. Johannes, kapt. Rehtš, 20. jūlijā no Arelangeſtas iſbraudams un uſ Yolleſtone eedams, 6. ſept. gahjis Deal garam. Jupiter, kapt. Riels, 22. auguſtā Rigu atſtahdams, 4. ſept. nonahjis Grantonā. Wentſpilneekš Eduard, 7. ſept. metiš enturu uſ Eſſenerie reida. Heinrich Catharina, kapt. R. Bahš, 9. auguſtā atſtahdams Arelangeſtu 10. ſept. ſaſneedišs Rembaveni. Riģas oſtā 9. ſept. eenahtuſchi George, kapt. Weide, Columbus, kapt. Surgenbergš, Jakob,

kapt. Krautliš, Alice, kapt. F. Bahš, Lootuſ, kapt. Kaljo. Iſgahjis Lydia, kapt. Dittmanš, uſ Newcaſtli. (B. B.)

Pee Riģas lihdš 16. ſeptembrim pēnahtuſchi 1390 kugi un no Riģas lihdš 16. ſeptembrim aſbrautuſchi 1354 kugi.

Ho ahrſemem.

Anglija. Stotthas kraſchānā karaleenes Wiktorijās waſaras pili Balmoralā weeſojas pehdejaš deenāš muhſu Semes Tehwš un Semes Mahte, ſanemti un apſweikti ar ſajuhſinajumu no tureenes eedſhwotajeem. Wehš doſim drihſumā plaſchatu pabrſtatu par ſcho Wiinu Majeſtatu Eiropas apzetojumu, bet ſchimbrichſcham peegreſiſmeekš atkal tam jautajumam, kaš Anglija ſtahw uſ deenas lahr-tibaš un uſbudina ſchiš, jitati it rahmāš tautāš prahtuš. Schiš jautajumiš ir Angtu eeſahtſchanaš Turzijāš julaš Armenu glahbſchana, ſultana atzēſchana. Weens peh; otra teel notureti wehl arween leelſiſti „proteſtu mihtimi“ kuru noluhšs buhtu waldbihu peeſpeekt Turzijai uſbrukt. Gan peem. Argilaš herzogš lahdā ſawā rakſtā noſauz ſultānu pat par „welnu zilweka meeſāš“, bet taš wiſš maj to lihdš, jo ahrleetu ministrijai paſchāi ja-atſiſtiš, ka trihš leel-walſtiš ſtingri noſoljuſchāš Anglijai ne-alkaut Turzijā neta dari. Kā Bahjijs, tā ari Auſtrijs Anglijai eſot liſuſchāš mantit, ka Angtu kara fugeem Konſtantinopolei tuwojoteekš, wināš atkaujot Kreewijai Turziju aiſfargat. Buhtu wehl japeemin, ka pehdeja laika pazeleš ari paſchā Anglijā bahtš, kaš norahj tahtu riſloſchanaš ar „proteſtu mihtimeem“ u. t. t. Angli tał paſchi it labi ſinot, ka wini nopeetnā brihdi neta Armeneem par labu nedarſchot, ka jau no wezu-wezeem laiſteem Angtu ſpehjiģā ihpaſchiba ir bijuſe wahrdi un — ne darbi. Kadeht tad pamudināt Armenuš uſ wehl leelakeem nemeereem, zaur fuceem titu atkal tuhſtoſcheem pawiſam newa inigu meerigu Armenu un to gi-menu lozjeku noſauti? Daſchi pat taiſni atſiſtiš, ka ſchahdi Angtu muſnataji eſot wehl wairat „ſteplawaš“ neta patš ſultānš. Wejaiš Gladſtonš gan nopeetni ween uſſtahišas par to, ka waſagot tuhliit Angtu wehſtmeeku iſ Konſtantinopoleš at-fault un Konſtantinopolei eeneš, tad wiſāš julaš beigſcho-teeš, bet — tad wiſch patš buhtu ſchimbrichſcham ministru preeſchneekā amata, tad deestn lahdā tad ta dſeeſma buhtu!

Turzijs. Maſedonijā ſaduhreš Turku ſaldati ar dum-pineeteem Baſari wabidā. 20 Turku ſaldati ſawangoti.

Japana. Tagad ſche reiſ nobeigta ministru triſe. Graſš Matſukataš tižis eejelšs par ministru preeſchneeku un ſinantiſchu ministri, par kara ministri Jataſchima un par ahrleetu ministri graſš Otuma. Japanaš ſawlarpejaš ſaſtiſmeš deht ar Kreewiju muhš wairat intereſeš pehdejaš, kureſch lihdš ſchim bija opoſižijās wadonš. Iſ daſchām ſa-runam ar wiinu redſamš, ka taš ſer uſ ſawaš tautāš leeku nahlotni, kur ta „gan Sibirijāš miſlu ſhajūnōš, gan ari uſ Wiđuš-Miſjāš kalnu augſtumeem“ žihniſchoteekš pret Eiropas tautam, kurām nahloſchā gadu ſimteni tiſchot wiſadā ſinā atnenta wirſwadiba par paſauli. Japānu tauta eſot garigi un meeſigi tiſpat ſpehjiģa, tā Eiropas tautāš. — Naids pret Kreewiju, ka ta laupijuſe Japanai kara panah-tumuš, buhſchot gan wehl ilgu laika paſtahwet. Bet peh; wiina domam Japanai nomaš nebuhtu waſadſejiš mehginat uſ zeetaš ſemeš to eeguht. Tał weſt tadeht ar Kreewiju karu, to Japāna nedomajot. Tai eſot waſadſiģš iſ- un apſtrahdat ſemeš dabigāš bagatibaš, kaut ari ſchi noluhſta deht buhtu nauda iſ ahrſemem ja-aiſnemaš. Tiſai kara ſloteš paleelinaſchana ne-eſot uſſaweſama.

Iſ Indijāš ſino awiſei „Timeš“, ka Bombejā (Sindhā) ploſoteekš bubonu mehriš. 300 nahweš atgadijeeni jau notikuſchi.

Tirguš ſinaš.

Riģā, 16. ſeptembrī 1896. g.

Uſ zehloneem, uſ turcem pagabjuſchā numurā aiſtahdijām, labi-baš tirguš ſahwollit tā jitaš ſemeš, tā ari pee mums palizis ſin-graſš, ſewiſchi pee turceem un tweeſcheem. Ari ſinſchlaš ſingraſaš. Tā tā wairat ſemeš, tā peemechram Anglijā un Semel-Amerikāš Sa-woenotāš Bahſišs panahija un labuma ſinā ſilta auſu raſcha, tad wauhſi parego auſam ſingraš ſenāš. Ari par meeſchu raſchu tā dau-biuma tā labuma ſinā wairat ſemeš ſiſtri ſuhſjaš. Wiſpātri paſauleš labibaš tirgū nomanama pamata ſenu ſeſchanaš. Ja Argentinaš gaid-ama raſcha iſteoda waſija, tad wiſpātri waretu teiſt, ka ir droſchāš jeribaš uſ ſenu pamaju ſeſchanoš. Bet Argentinaš raſcha un jiti ap-ſtahtli war tadāš jeribaš iſhant. Nahloſchā numurā war tirguš ſta-woelli u. t. t. atlat plaſchati. — Labibaš ſenāš Riģā ſchimbrichſcham ſchahdaš:

Ruſſi, Kreewu, uſ 120 mahzjnu pamata maſfā 58—60 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Sweeſchi, 123—128 mahzjnu ſmagi Kreewu tweeſchi maſfā 80—84 lap. pubā; 123—125 mahzjnu ſmagi Kurekmeš tweeſchi maſfā 69—75 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Wecſchi, ſeſchlanſchu, uſ 100 mahzjnu pamata maſfā 55—58 lap. pubā; Kreewu meeſchi maſfā 61—63 lap. pubā; Kurekmeš 105 lihdš 110 mahzj. ſm. meeſchōš doš 58—61 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Auſaš. Labāš gairchāš auſaš maſfā 62—68 lap. pubā; ſchah-metaš auſaš maſfā 53—54 lap. pubā; Zariginaš un Ewonaš-Zelegaš auſaš maſfā 55—56 lap. pubā. Tendenge: peneelſoſcha.

Linſchlaš. Steju ſeſchlaš uſ 87% proj. pamata maſfā 97 lihdš 99 lap. pubā; paraſišs brahla ſeſchlaš maſfā 87—88 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Linſchlu ellāš rauſchi, ſaſceeneš, maſfā 66—69 lap. pubā. Kreewu linſchlu ellāš rauſchi maſfā 62—67 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Sauke puſu (ſaulgreſchu) ſeſchlu rauſchi maſfā 58—60 lap. pubā.

Sirni maſfā 55—64 lap. pubā.

Wupaš maſfā — lap. pubā.

Riģaš pehel par — lap. pubā.

Kanapeš maſfā 105 lap. pubā.

Kanepaſi ſingri. Bahdeweiſi aturāš.

Lin. Pēwodumi un kraſjumi loti maš. — Senāš ſingraš. Iſti labāš ſināš par R (riſti) un X R X

(ſalee riſti) doš 41—42 rbl. birlawā; par Z K (jinſi) un X HD X (Bernawaš „hoſtrebant“) maſfā 37—38 rbl. birlawā; par S P K (superior piſtroni) un S F P HD maſfā 31—34 rbl. birlawā; par P K (piſtroni) un F P HD (ſmalte piſtſofre-banti) maſfā 25—27 rbl. birlawā; par P W (piſtrahli) un P HD (piſtſofreicanti) maſfā 21—23 rbl. birlawā; par W (brahli) un HD (hoſtrebant) doš 19—21 rbl. birlawā; par D (drebant) un L D maſfā 15—18 rbl. birlawā un par D W (drebantbrahli) un L D W doš 12—14 rbl. birlawā.

Paſtrilaš ſenāš Riģā:

lap.	lap.	lap.
Sweeſti, mahzjina . . . 25—28	Rekſti, ſtopā . . . 10	
Galda ſweeſti, mahzj. . . 30—35	Reſchu putrami, ſtopā . . . 7—10	
Juhlaš gala, podā . . . 160—190	Sirni, ſtopā . . . 7—12	
Wecſcha gala, mahzj. . . 8—14	Kaltei žigori, ſtopā . . . 5—6	
Schahweta aitaš gala, mahzjina . . . 8—10	Kurſ. tweeſchu bihdeletē . . . 3	
Swaiga aitaš gala, mahzjina . . . 7—10	Ahholi, pudrā . . . 250—400	
Tela gala, mahzjina . . . 10—17	Bumberi, garnija . . . 15—35	
Schahweta ſchliſtiš, m. . . 15—20	Dſchwenen, ſtopā . . . 10—12	
Schahw. ſpeſiš, mahzj. . . 15—16	Pluhmeš, ſtopā . . . 7—30	
Wiſtaš, gabalā . . . 50—80	Kirajuš ogāš, ſtopā . . . —	
Bahli, pahra . . . 40—75	Schermuſchū (dihlabſchu) . . . 4—6	
Bihleni, gabalā . . . 50	Dſchwenen ogāš, ſtopā . . . 5—10	
Soſka, gabalā . . . 130—180	Schneš, biobina . . . 8—12	
Kaltuſneni, gabalā . . . 60—100	Stahbi lahpōſti, ſtopā . . . 8	
Irbeš, pahreš . . . —	Kahpoſtu galwinaš, 100 200—350	
Wecni, pahreš . . . —	Lapiš, ſchahwetaš, mahzj. . . 60	
Kartupeli, puhra . . . 70—85	Lapiš, ſwaigš, mahzj. . . 25—30	
Dahra ſatneš, puhra . . . —	Swaigaš tengeš, 100 . . . 10—20	
Gurſi, 100 . . . 40—60	Schahwetaš tengeš, 100 15—20	
Saltš peenš, ſtopā . . . 7—8	Eutini, lahla . . . 60—70	
Wecſš peenš, ſtopā . . . 10	„Bretlini“, lahla . . . 4—6	
Kupinaš peenš, ſtopā . . . 10	Libdakaš (Bolgaš u. t. t.) . . . —	
Saltš trehjuš, ſtopā . . . 20—26	mahrj. . . —	
Stahbš trehjuš, ſtopā . . . 40—50	Sanbarti, plauſchi, ſarpeš . . . 15—20	
Dlaš, ſchola . . . 80—100	mahrj. . . —	
Sihpeli, ſtopā . . . 5—6	Libdakaš (wecſejaš) nrj. . . 12—15	
Wecuš, ſchubnāš waj tejinatš, mahzjina . . . 25—30	Wchſchi, lahla . . . 35—60	

Leepaju.

Ruſi uſ 120 mahzjnu pamata maſfā 57% lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Sweeſchi (puhri) maſfā 69—84 lap. pubā.

Wecſchi maſfā 56—62 lap. pubā.

Auſaš. Labāš gairchāš auſaš maſfā 66—70 lap. pubā; Kurekmeš auſaš maſfā 58—63 lap. pubā; Kurekmeš, Karlowaš, Zelegaš-Kiwnaš, Delaš, Riſewaš un Zariginaš auſaš maſfā 58—64% lap. pubā. Melnauſaš (15 proj.) maſfā 55—56 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Linſchlaš. 7 mehri Leichu ſeſchlu maſfā 91 lap.; 7 mehri Kreewu ſeſchlu maſfā 91 lap.; 7 mehri ſteju ſeſchlu maſfā 92—93 lap.; 6 mehri ſeſchlu maſfā — lap. Tendenge: rahma.

Geiki uſ 100 mahzj. pamata maſfā 68 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Sirni maſfā 60—66 lap. pubā.

Sauke puſu (ſaulgreſchu) ſeſchlu maſfā 62—63 lap. pubā.

Kanapeš maſfā 104 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Riģaš. Kupjaš Riģaš maſfā 51—58 lap. pubā; wicējaš Riģaš maſfā 48—50 lap. pubā un ſmaltaš Riģaš maſfā 47 lap. pubā. Tendenge: ſingra.

Watejaš webſtuleš.

Zakowlewan. Rakſi „Lauku draubſchu ſonwenti“ jitati negahja. Rabāš ſchēhſchā.

Nahtrei — N. n. n. Pateizameekš. Zil waresim, iſſeſtoſim.

N. — N. u. s. Reabſiteſim. Neturam par waſadſiģu to plaſchati darit. „Semtopja“ iſtoreſchanaš pret J. Wagneri un „M. W.“ pate ſewi noſoda. Semtopiſ J. Wagnerš ſcha gada „Nehneſchraſti“ 1. burtnija „par māhjaš tuſtonu ahrſch-ſchānu un apeſchanoš ar wineem“ aiſtuhſtina daſchuš janta-jumuš atteejibā uſ māhjaš lopeem un aiſrahba uſ teem, lueu pabrūnaſchana no mahziteem un prahtſeſoſcheem lo-pahrteem buhtu preeſch ſemtopieem wiſat ſwariga u. t. t. Te tadš lo-pahrteem mahzjelešs bruhl Wagneram wirſi, ka taš wiſpātri rimabamš par lahtu to noſauzib par ſtimibu, jo ta eſot tiš ſtimibu ſihme. Bet ka tā ſautiſš garaiſ lahtuš (Tauſiſ convulſiwa, Pertuſiſ) gan ir pate par ſewi ſtimibu, to nenoſajuš ne „Semtopiſ“, ne wiina leelāš lihdſtrahdneekš lo-pahrteem. Uſ ſabotſchanaš lahraš jau, luhſ, tabdaš „neela“ lectinaš tā ſinatne aiſmirtaš. Bet tam jau ari Wagnerš „Semtopi“ atbildejā. — Ari mehš brihnameekš par „Semtopja“ paſcha preeſchimeem. Gribēbām, bet newarebām neta „M. W.“ jadet, taš to mehgina pa-nahlt ar daſchahſchadām ſalkauſchānu, to taš, luhſ, no jitem eſot iſdibejejā. Tā, luhſ, tam lahdš weterinarabeſta P. Dreimāna rabinēekš, kureſch ar Dreimāni tiſeš, pawehſtiſi, ka weterinarabiſti P. Dreimāna iſg. „M. W.“ un ta „Neh-neſchraſti“ pawiſam newarot ecehſet un neej to ſolijāſ raktiſt, neſ ari to raktiſchot. Un „M. W.“ redahija ſajjuſe, ka par J. Wagnera eeſuſtināteem jautajumeem, reſp. par lo-pahrteem jautajumeem raktiſchot weterinarabiſti P. Dreimāni! — Te mums aiſ brihnameem jaiſſaujaš: tad tahtā ir „Semtopja“ redahijaš nopeetniba un ſinatne! Ta uſ tenſu pamata uſoroſchinaš, ja, netaunaš mums tiš nelectinaš lectaš un tadāš negehibāš pahreſti, it tā mehš buhtum nektuſ ſtabrijuſchi, aiſtrahdām uſ to, ka P. Dreimāniš laipni apſolijeeš mums lihdſtrahdat. Preeſch lahdām nedelam pat wehl weterinar-ahriſt P. Dreimānš patš Riģā pēnahja pee mums un laipni apſolijeeš raktiſt par daſch-daſchadeem lo-pahrteem jautajumeem u. t. t. Pret „Sem-topja“ lo-pahrteem ſtrahdneeku, lo-pahrteem mahzjeleš L. mums nauš ne prahta nahje uſaiſinat to raktiſt, jo ne-turam to par waſadſiģu. Mums ir daudš ſwarigāš un nopectnalaš lectaš. Ja „Semtopja“ redahija jel daudš maš buhtu ſeſejuſe Wateſejuš amſiſteem, tad tā buhtu pate waretuſe pahrelezeeteekš, ka P. Dreimānš ſtrahdaš gan mums ſiſeš un tai nebuhtu japecejuſi tenaš un uſ tam ſapala-ſchāš. Wehl tahtu neſen „Māhjaš Weeſa Jel. Weeſtumā“ nodrukāt lahdš no Dreimānu Petera iſ Grantſchu waloſaš pahrtuſtoſiſ ſabſtiš „Semāš necejaš“ un ari „Nehneſchraſti“ Dr. P. nauš aiſmirtaš. Bet taš „Semtopim“ gar to dalaš! Taš labal peclopdams melſchāš ſewi wāreni iſlamejaš. Tā tam „Semtopim“ „aplauchſinoteekš“ ari iſgahjis lahdā jita mectā. Rabāš Riģaš poliſtēnitaš ſemtopiſaš proforoſer gan w e e n a m „Māhjaš Weeſa“ redaktoram apſolijeeš jauri ſtati (t. i. redigēt) labdāš eeſuſtināš raktiſt par ſemtopibu, bet lihdſtrahdat taš netaš neapſolijeeš. Brihniſchi! „Sem-topja“ redahija waira neſepiſ ſajchē, ka raktiſt redigēſchana ir lihdſtrahdaſchana. Mums ſchēct, ka tā ir loti ſwariga lihdſtrahdaſchana. Bet ar „S.“ redahija jau tiš lahtu, ka tā ir wairā neſaprot! Bet tam mincāiſ prof. mums ir wehl ſitāda ſinā laipni apſolija ſawu pēpalibſtibu. Zil leelā mebrā mehš to iſteojukhi waj iſſeſtoſim, to muhſu darſchana. Taš, kaš gan nekriht ſwānā, apſolijchana dota ne tiſween weenam. — Waiſam neſkreeta un nepeceodama ir „Semtopja“ redahijaš iſtoreſchanaš atteeoteeš uſ paraſhu Dr. R.“ Wehš neweremam newarām legt paraſiſteekš, tā tam tiſhlaš. Ar ſchēct „Dr. R.“ paraſiſtito raktiſt autoram netaš nauš nahje prahta to rapēž darit, lai tā raktiſt tu-retu par lahdā ſemtopiſaš prof. raktiſteem. Un wiſam taš ari nauš waſadſiģa, ta raktiſt uſ wiſpātri iſpelnijuehš wairat kulturas ſawu eebehojamato ſinatnu wiſtru aſtinibu, tā Kreewija tā ahrſemēš. Pat Peterburgaš ſchirariſka ſinatnu atadeutija, kura ſaitahw no wiſdēbehojamateem ſinatnu wiſtreem, parlaban drūtā lahtu tā plaſchatu darbu. Un tā ir tadā eebechiba un aſtiniba, par lahtu ir iſweeneš profe-ſorš waretu tiš preegateekš. Bet tam japeſchime, ka mincāiſ perſona wairat arodū ſtudejuſe un jau agrā tā paraſiſtiju-ſe. Tā taš „Semtopja“ redahija atlat breſmigi

ceklitute un iedzīvotājiem. Peterburgas zinātņu akadēmija, par to noņemot nesaņēmušos, daudzes kompetentā spriedēja nē. „Semtopis” ar visiem tā līdzstrādniekiem kopā. Un tad tā drūta mūžu līdzstrādnieka „Dr. K.” darbība, tad „Semtopis” gan būtu darījis prātīgi muti tūredams nē pret „Dr. K.” tik mājās iekārtojums, jo tabdi tas til lezina, ta tas vairs nesina, to tas dara. Kas mēģinājis un mūžu līdzstrādniekiem atceļas, tad pate tauta sīta, labdi te ir. Vēls jau nolan vārdus neslēpjam. Mums arī nām cemešs to darit, tā vārdus dāšat labai jūat redāšāit. — Refarotam ar „Semtopja” dūsmas pret Wagneri. Tur bušs labds abšā. „Semtopis” pats labprāt drulaja J. Wagnera rāstius. Bet lāmeh Wagnera wada „M. B.” Semtopijas pēsitumu, tāmeh tas tam vairs nēlam neder. Kāpēh? Agral arī pats „Semtopja” redaktors Wagneri ušlāwēja, to tas gan wēlāt raudsija nolēgt. Bet ašrādām til uš tā dāšādeem rāstieem lātrāstīds, ešām tas wēl nebija galīgi pēstāšēes pē „Semtopja”. Arī „Semtopja” iševeš agr. Bīšenešs jāvā lāufāmneezības kalendārā par Wagnera rāstieem iševešs ištā ašināit. — Wišu tālto cemešdāmī Jūds fapratīst, kāpēh mēh „Semtopim” pāšām neatbīdam. Lātrāstis, tas aš wopēstības tēstuma pēstoj blēnas un tēntas un uš to pamata ištāus lāudis mēhnešbas un wifādus nēntas, nēpēna, tā tam atbīd.

Telegramas.

Peterburgā, 16. septembrī. Wišaugstāki pāwehlets eewest fēwīšktu flagu un wimpetus pēestē to robešfargu pulku lugeem, tūē nebraz jūbrās ofižeeru wadibā. Flaga buššot lībdfiga mūšfu tirdšneezības flagai, bet tai buššot wēh ištāfā sīhme. — 11. septembrī eēšchlektu ministērs atkāwīs ištōt jaunū leelu politīstū, literarīstū un fāmneezīstū awīšī Peterburgā beš eepēestēšēas zensurās, sem nošautuma „Мировые Отголоски”, tūra ištāhšs 2 reiš deenā un mālšās 16 rešp. ar pēestūstīšanū 17 rēf. gadā. Rā iševešs un redaktors apšīpīnātš R. W. Trubnīkows. — Māstāwā 14. septembrī atwehra Keišarīstō inšchēneru štōlu. — Wārschawā tīta agralāis „Mūchās” redaktors Buchners, tūrsch bīja apšūbdjēts par rāstmeela Greinerta nonāhwešchānū, attāišnōis. Leesa atšina, tā Buchners pīrmo schāwēenu ištāhāwīs atgāinādamees un tā otrs nāhwīgāis schāwēens, tūrsch nonāhwētām eēšchēis wēh-darā, nejaufchī ištāhāwīs jīhnotēes. — Wīschni-Nowgorodās

istāhdes apmēletāju štāits fāhš štīpīri māšinatees. — Wārschawās generalgubernatora grāfa Schuwalowa wēšlības štāhwollis wēhš wēenmeh nāw eewēhrojāmī labojēes. — Mīnštā 15. septembrī atkāhja augš-, dāhri-, bīsch- un mēsch-topības ištāhdi. — Zarijnā 14. septembrī atwehra pīrmo Kreewu amatneezības štōlu ar atšlēhđneezības un drejneezības nodatām.

Kopenhagenā, 27. (15.) septembrī. Wīnās Mājestate Keišareene Marija Feodorowna ar Augštājeem Behrneem 15. septembrī ar jachtū „Polarnaja Swesda” no Kopenhagenas ašbrauzā uš Keepaju.

Walerā, 27. (15.) septembrī. Wīnu Mājestates Keišaru Pābris, karaleene Wiktōrija, Uēlšas prinčis, ministru pēestēchneets Salisberis apmēleja deewlāšpōschānū, tūra wīltās wēšļu štundu. Pēhš tam Wīnu Mājestates un karaleene Wiktōrija Abergeldijas pīst eēšchēra tēhju un atgreesās uš Balmoralu atpālāt.

Parīšē, 26. (14.) septembrī. Wīnīstū pēestēchneets Melīns fārihloja godā meelāstū Kreewu semtopības ministru Fermolowam par godū. — Wīnīstū padome ušdēwā ministru pēestēchneetām Melīnam šepēji ar šenata un tautās wēetneeku nānā pēestēntēem špēt gālejušs fōfus atteezībā uš tautās wēetneeku pēedāstīschānos pēe hwehšteem, tūrus ištāhšos par godū Wīnu Mājestates Kreewu Zārā un Zāreenes wēesofchānāi Franziā. Tautās wēetneeku nānā pēestēntēis Wēisons schōdeen apmēleja Wēlmu un ašchleetu ministru Anotē, tā ari šāfāuzā parlamenta biroju, lai apšpēestū štōlu leetu. — Wīnīstū padome nolēhma šwīnigāi Zārā šānēschānāi 5 milj. franku (ap 1,900,000 rēf.) leelu kredītu. Senās pēstēntē tānī pat lāitā pā-augštīnājo Parīšē pīšēstās kredītu Wīnu Mājestatū Keišara Pābra šānēschānāi uš 1 1/2 milj. franku (ap 570,000 rēf.) — Wīnu Mājestates Keišars Nikolajs II. un Keišareene Mēšandra Feodorowna un Frančschu bīhīwālīs pēestēntēis Felīšs Fōrs rātds nōštāstīschōtēes mīšlīgā kara spēhla parādē pēe Schalonās, tūra (parādē) wēen ištāfāšchōt ap 1,200,000

franku (ap 456,000 rēf.) — Pēe Wērschās Zārām pīšī par godū ištāhšōjameem hwehšteem un galā ištāhšem teatros pēedāstīschōtēes lāitām ari wīšī tautās wēetneeki un šenatori. Wārbuht tā Kreewijas Zārš Frančschu šenatorus un tautās wēetneekuš šānēschōt Wurbonu pīli. Domā, tā Wīnu Mājestates no Wērschās pīšs wīš tūhšm nēbrauks uš Schalonās karāspēhla parādē, bet atgreesēes uš Parīšē un tūr pālīs par nakti. Uš Šērburu Wīnu Mājestatem brauks pērim pātš republičas pēestēntēis Felīšs Fōrs, tūru uš tūreeni lāitām pāwādīschōt tautās wēetneeku nānā uš šenata pēestēntēi. Frančschu republičas pēestēntēis Felīšs Fōrs, runādāms pōr Wīnu Mājestatū wēesofchānos Wīhņē, Wēslawā un Balmoralā (Anglījā), kāhđā šārūnā teizis: Wīšā pāšāule šāpōt, tā pīrmašs Wīnu Mājestatū zēfōjums uš Wīhņi bīja nodomātš Keišaram Franžām Jōšefām tā pēedīhwojumu bagātāšām un zēhlatāšām Šēropās mōnāktām. Wēesofchānās Wēslawā nēašstār Franziju, jo tā notīta tītāi tā šāmīneeni. Štīpat māšā politīstā nōšhīme wēesofchānāi Anglījā, tūr Zārš eēt tā tūwš rādīneekš. Tur pēstē Wīnu Mājestatū wēesofchānās Franziā, tūra wīšēes pēezās deenās, bušš wēesofchānās ištāis frōnīs. Wīna Mājestate Nikolajs II. uš Franziju nēnāhš tā Wēesīs, bet tā Franzijas Wēedris. Fōrs runās beigā pēestēhmejīs, tā Wīna Mājestate Keišars Nikolajs II. wīšās leetās ešōt uš-tīgīs Šarwā Lehwa politīkai. — Wīšā Franziā 25. (13.) septembrī pļōšjās wēhtra, tūra nodārija leelu štōlu.

Londonā, 26. (14.) septembrī. Wīšēi „Times” šīw ištā Konstantīnopolē, tā Eģīnās pīšēstā nōdegūse. Kāšārījā un Šemerīkā notīta āttāl āšīnu ištēschānās. Wīšē „Daily News” šīw, tā Šemerīkā nōgālinātī 120 Arment. — Anglījas bānkā pā-augštīnājušs dīškōntu no 2 1/2 uš 3%.

Špāschneekš un iševešs: Ernšts Plātes. Atbīdīģēē redaktōri: Dr. phil. Arnolds Plātes, Dr. philos. P. Šālītš. Доволено цензурою. — Пара, 17-сентября 1896 г.

Sobu ahršts
Hugo Gottliebs
peenem išeenas no pulstī 10—1 un 4—6
Rāstū eelā Nr. 35, Šāuf eelās štūbrī.

Leel-Salwē
apmētees, peenemu štīmecees pēestēch-pūdeenās māhās: pēhšpūdeenās ištāuzū pēe štīmeceem.

Dr. J. Neumanns.
Pāhīģā štōlotājs,
las ari Wāhju wālođu pōt, wājādīgās
Fēschu štōlotājs, p. Šēšm. Šāpēetē-
jās lībš 10. oktōbrim š. g. pēe wēē-
tējā štōlotāja Šhirona.

Sludinājums.
Baltīšās Domēnu Wāldē jaur šchō
dara šīnām, tā dehl šchēit šemāminētū frōna
nōmās wēētū (šōrōgābālu) ištōmāschānās
tītš šemā minētās deenās un wētās nō-
tūretī tōģi:

Kuršemes gubernas
Wāustās aprīnti:
1) Baldones pagāstā wāldē 9. oktōbrī š. g. Baldones uhdēns bīrnāwās un šemās gabālš bījušchā Šrambergmūšchās „Šchābā” jēb „Štārku” frōgā, no 1. janwārā 1897. g. uš 24. gādeem.
2) Wāustās pagāstā wāldē 10. oktōbrī š. g. Šērāušlēs šemās gabālš: „Šchūlūšemē” un bījušchā Šchūlu frōgā, uš 24. gādeem un šemās gabālš bījušchā Wāustās bīrnāwū frōgā uš 12. gādeem, no 23. aprīlā 1897. g.

Dobeles aprīnti:
3) Plātones pagāstā wāldē 4. oktōbrī š. g. Jātōbmūšchās Špārdū frōgā uš 24. gādeem no 1. janwārā 1897. g. un šemās gabālš bījušchā Jān-Plātones Wēšchā frōgā uš 24. gādeem, no 23. aprīlā 1897. g.
4) Kālnjeema pagāstā wāldē 7. oktōbrī š. g. Kālnjeema Keepa frōgā, no 1. janwārā 1897. g. uš 12. gādeem.
5) Wēhromūšchās pagāstā wāldē 23. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Drulās mūšchās Bāltā (Wēišēn) frōgā, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.

Jaunelgawās aprīnti:
6) Dīgānās pagāstā wāldē 8. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Dīgānās frōgā: Dēbes un Šēbru, pīrmo no 1. janwārā 1897. g. uš 24. gādeem un otru no 23. aprīlā 1897. g. uš 3. gādeem.
7) Šāufās pagāstā wāldē 9. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Šēhēwēs mūšchās frōgā: Šēwēn Dūhnu, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.

9) Jaunelgawās aprīntā polīģēas wāldē 14. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Māš-Sālwēs Pēeres frōgā, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.
10) Šāufās mūšchās pagāstā wāldē 10. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Šāufās mūšchās Šēwēi frōgā, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.

Wēntšpīls aprīnti:
11) Wēntšpīls aprīntā polīģēas wāldē 11. oktōbrī š. g. Šārān-mūšchās šōrōgābālī: Šāpēlšpājīs, šemās gabālī Nr. 1 un Nr. II, frōģi: Plātāis, Špīntīschū un Pōschū ar uhdēns bīrnāwām, no 1. janwārā 1897. g., pīrmeē 4 uš 12. gādeem un pēhđīgāis uš 18. gādeem.
12) Pīltēnes pagāstā wāldē 7. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Ušchāwās bājnīģās frōgā, no 1. janwārā 1897. g., uš 12. gādeem.

Tāšū aprīnti:
13) Rēndās pagāstā wāldē 14. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Wālgāles uhdēns bīrnāwū, no 1. janwārā 1897. g. uš 18. gādeem.
Šuldīgās aprīnti:
14) Štrūndās pagāstā wāldē 8. oktōbrī š. g. Štrūndās Šīrnū (Šēhēn), frōģis no 1. janwārā 1897. g., uš 12. gādeem un šemās gabālš bījušchā Štrūndās Šāpū frōgā, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.
15) Lūtrīnu pagāstā wāldē 12. oktōbrī š. g. Šemās gabālš bījušchā Lūtrīnu bājnīģās frōgā, no 23. aprīlā 1897. g. uš 12. gādeem.

Grobīnās aprīnti:
16) Pērtōnes pagāstā wāldē 2. oktōbrī š. g. Pērtōnes Pērnātū frōģis, no 1. janwārā 1897. g., uš 12. gādeem un šemās gabālš bījušchā Pērtōnes Rādīs frōgā, no 23. aprīlā 1897. g., uš 24. gādeem.
17) Grobīnās - Aisputes aprīntā polīģēas wāldē 10. oktōbrī š. g. Bārīwās Šībūr frōģis, no 1. janwārā 1897. g., uš 12. gādeem.
Wīšpāhriģās šīnās par augšchmīnētēm šōrōgābāleem ištūbinātās Kuršemes gubernas awīšēš; nōmās nōšāšjūmūs wār eēštākt Domēnu wāldē Rīgā, pēe wēēchēem mēšchā lūngēm un tānīs pagāstā un polīģēas wāldēs, tūr notūrīs tōģrās.
Rīgā, 4. septembrī 1896. g.
Управляющий: Князь Мещеряков.
Н. X. Дзюпрошводителю: Мурсовиц.

Wāšinojums.
Šwēhšteem, 15. septembrī, šēhātā
Latwēschū etnogrāfīšā ištāhde, tūra
ištāhēšchū wīšpāhriģū ašīnībū un uš-
lāmū. Ištāhdes Komīteja tagād pāšīw
wīšēem jēē. leetu ašdēwējēem un ašdē-
wējām, tā ar pīrmdēnu, 16. septembrī
fāhšot, lātās šāwās ištāhdeēi ašdēntās mātās
īwār šānēnt lībš 21. septēmbriem ištāhdes
lāufumā wīstū jaurū deenu, bet pēhš 23.
septēmbra išeenas, ištēmot ištēdeenas,
Rīgās Latw. Wēedribās nāmā, no pūštīnē 4-
6 pēhš pūšdeenas. Ištāhdes Komīteja
lūhđš leetu ašdēwējēus, šāwās mātās pēhš
eēšpēhās dīhšī un pāšchēem šānēnt no 31-
štāhdes Komītejas, lai Komītejai nēzēlēs
leeki ištēwūmī par leetu ašfūštīschām pā-
dēlšēleem. Lōmehr jā tādš wēhšas, lai
wīnā leetās ištūđtā, tā Komīteja lūhđš
to wīnāi pāšīnot jaur rāstū.

Labas barības ausas
par dāšchādām jēnām, wīšlābālo šēēm
(patās wāj ari wāldē) šāģreestš (šēktū)
un gārlūhū šālmūs, tā ari barības
mēeschōs pēedāhđā lehtī

W. Neumanns,
leelā Wēwās eelā Nr. 9.
15. gādejas anglīģās
abbeles
teel ištāhđotās par 4 rēf. dūģi wāj
ari 40 lap. gabālā Šchīdāta dābrīneezībā,
Rīgā, uš Šānībū dāmbja Nr. 29.

J. Zahzis,
Rīgā, Terbatas eelā Nr. 21
Šchūģūnā un dāšchādū
āhmtān krestū dārbūjā.
NB. Zēnu rādītāju ar krestū
šīģējūmēem uš wēhšchānos pēestāhtū beš
mālšās.

Wīšādās Amerīkās lōtī štīpīrās šōlu
āhđās ištā Peterburgās un Rīgās šābrīlām
par 48—60 lap. māhri-, wāstāl-āhđās par
44 lap. māhri-, pāģatāwōtās wīhēschū
šāmāschū wīršās lābū šōrti par 19 rēf.
dūģi un šēwēschū šāmāschū wīršās
6 zōll. ģumīģām par 10 rēf. dūģi, tā ari
dāšchādās jītās āhđās pēedāhđā

Maflatura
māhšlōreem pēestēch tāpēšchānās, dābūjāmā
Ernšta Plātes
grāhmatū drūktēwā.
Wīdšēmes lōpū ašstāhwešchānās
beedribās štālīs
Wēwēles eelā Nr. 45 (85).
Šūštōnt teel kārā lāitā ušnēmīt.
Štīmī šūštōnt tōp āhšēnti no eēšchēes
āhšēstā pīrmdēnās, tēšchēdeenās un pēē-
deenās no pīstī 12—1 deenā.

Rīģas bīrschās komītejas
jūhřneezības štōla.
Māhžiba fāhšēes otrdeem, 1. oktōbrī 1896. g.
Pēēteitšchānos peenem ištēēnās no pūštīnē 8—9 un 1—3.
Šēhņi no 14—16 gādeem, tūēi grīb pālīt par jūbrās brāuzeem, at-
tōd ušnēmšchānū šāģatāwōschānās klāšē beš mālšās.
W. A. Bruhns,
jūhřneezības štōlotājs.

grāhmatwēschānās pīwatkuršī
no **Max Klaczko,** Rīgā, Wālnū eelā Nr. 27, dšhīw. 5.
Māhžības pēestēchmeti: tīršneezības šīnāschānās, šāntōrā dārbī, kōrēšpōn-
deņģē, rēhšīnāschānā un grāhmatwēschānā. Māhžību fāhšūmūs lātā lāitā. Pēēteitš-
chānās lātū dāršā deenu no pūštī. 2—3.
Pābātēē eēteitšchānās rāstī no eēšch- un āhšēmjū pōfēšōreem.

J. Šāfch un beedris,
Rīgā, blākus rāhtūšm, dībīnātš 1841. g.
Wīkēla remōntān-pūhštēnūs, pēedāhđā wīstēlētāi ištēhēlē tītāi pātēēš lābū un
leētīnū pēģi un pēhš eēšpēšchānās par jō lehtām
jēnām

leelumā un māsumā
šeenas-, galda- un kešchās-
pūhštēnūs,
tā ari tālmī, šudrābā un šēlā pūhštēnū-
kēhdes un atšlēģās,
bājnīģās frōnā-lūkturūs,
pētrōlejuš, rōfās, pēšārāmās,
galda- un šēenas-lāmpās,
štāku- un wēhtrās-lāternēs, šilīndērnūs
un dāktī, āhšēem. šāšānsā, pōrģelānā
un glōhšchū-pēģēs wīšās šōrtīs, lāķē-
rētās tēhšbrētēs, galda-nāschūs un dā-
šchīnās (Wābeln), ālfēnīdās un bīrtānī-
mētālū-pēģēs.
Wīšābī pūhštēni teel lehtī un kēērtī šātāstīti uš galwōschānū.
Teelā ištēhēlē
polīfōnī, mānōpānī un jītī mūšīkās
rihšī un notēs.
Rānā grāhmatū un bīšchū drulātāwā un Latwēschū grāhmatū pāhđōtāwā
Rīgā, pēe Pēterā bājnīģās, dābūjāmās
Jaunās Wīdšēmes Wēesmū grāhmatās
wīšādās eēšēģūmūs.
Ernšts Plātes.

J. G. Muschke,

Terbatas eelā Nr. 18, Rigā, S. Martinsohna namā.

Porzelana, fajansa un kristala pretšču noliktawa.

Lampas ar peederumeem.

Melchiora un bronza leetas.

Galda un defert-naschi, karotes, paplahtes (tehibretes) un daudz zitas prezes.

Rigas Kokvilnas Manufakturas Sabiedriba

Strasdu muischā, pee Rigas.

Noliktawa: Sekššrigā, Veldu (Zuhku) eelā Nr. 10.

Maschinas (Chadwick) schujamee deegi, balti un trahfaini ekeleschanas deegi, auschamee deegi, wate, puswilna un lampu daltas.

PRIMA fabpostu ehweles,

ar eedobumu trahfainu flawenaseem nascheem, nupat dabuja un peedahwa wisada leelumā un paššstama labuma

Johannes Mitschke,

tehrāuda pretšču un mirdibas tihlu noliktawa, mājas un sehla peederumu magazina, Rigā, Kungu eelā Nr. 11.

Rigas dšelsleectawas un maschinu fabrikas sabiedriba agrafi

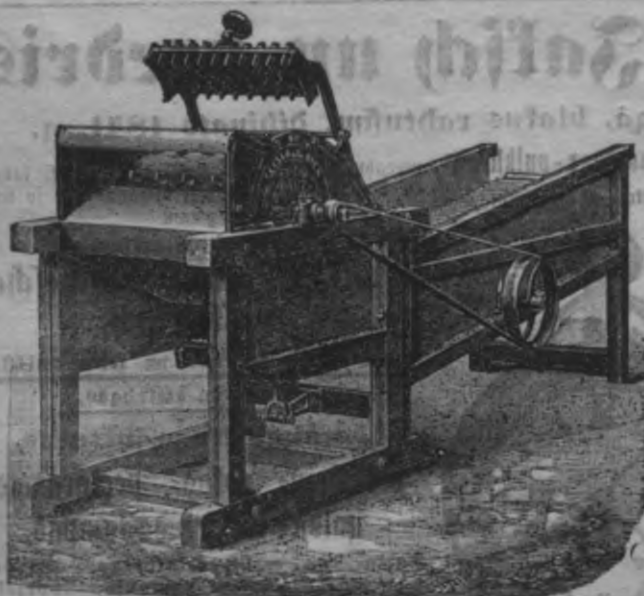
Noliktawa: Karla eelā Nr. 11, pretim Lufama-Selgamas dšelsheja wofšalam.

Felser & Co.

Fabrika: Aleksandra eelā Nr. 184.

Rigā,

jaunas kulmaschinas ar rokām waj gehpeli dšenamas.

Schām jaunām kulmaschinām ir kustinams trumula mantelis, tursch pais no freis jekas, tiksichs kufot kola gabali, akmeni u. t. t. eeludst kulama trumuli; jaur to hwechdas daltas weegliki war jauri tilt un top kulamas stistes trumula kuhšana attureta. Libs ar to atronas pee schām jaunām maschinām ihpaschas patent-kulstistes, turas librali graudus istul un winus nepadest un top ihpaschi wairai istulds, nelā ar weenlabrdšām kulstistem.

Tahiki peedahwajam:

Puzmaschinas, helšelu maschinas, kartupelu un rahzenu greesejus, wisadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kaulu mistus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar twaika spēdu no Richard Garrett & Sons Anglijā, peh jaunakām konstruckijām.

Podjas schujamo deegu manufaktura.

Schujamo deegu un eekantejumu schuoru (Litzen) fabrika.

Weetneeziba un lehgera pahrdoschana preekšč Rigas un Baltijas gubernam pee

R. Lardja un beedr.,

Rigā,

leelā Sumpratu eelā Nr. 3 un Kungu eelā Nr. 22.

Galda wihnu 35 lap. par pudeli, Besarabijas wihnu 40 lap. par pudeli, Skoplinskoje 45 lap. par pudeli, portwihnu, madeira, scheri, muskat, fahlot pudeli no 65 lap., otščischtschemoje 75 lap. par stopu, wisadus schuabus, rumu, konjaku un araku peedahwa

Karlis Jansen, wihnu firgotawa,

Rigā, Schuhnu eelā Nr. 11.

Wima Krewijas ugunsapdraschinaschannas beedriba, dibinata 1827 Peterburgā.

Pilnigi eemafats pamat kapitals 4,000,000 rbl. Reserwes kapitali 3,000,000 rbl.

General-agents: R. John Hafferbergs, Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

Wentenbergas drehbju magazina, Berga basarā, Maršas eelā, hode Nr. 7, Rigā.

Karla Wentenbergas drehbju magazina,

Berga basarā, Maršas eelā, hode Nr. 7, blakam Brigadera grahmatu pahrdotawai,

peedahwa sawu bagatigo trahjumu

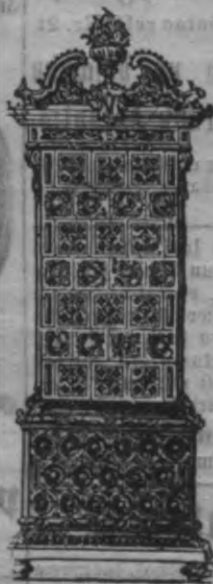
wisadu gatawu kungu drehbju.

Kreetni stofi, labs un isurigs darbs un lehtas jenas.

Turpat isgatawo kungu drehbes us pastelsumeem, is labalo fabrilu awdumeem, no weenahrschaleem libds wisnallakeem, peh wisjaunakeem sasonem. Weenigats schini aroda pilnigi isglitbrojes specialis Berga basarā.

Ar augsternidu

Karlis Wentenbergs, junstis drehbneeku meistars.

Stufatur gipšis, alabastera gipšis, pirmās sortes samaltais trihts, glaseti un neglaseti

krashns-podini, balti glasetas krashnis un kamini, krashnini glasetas krashnis un kamini.

Jauns!

Majolika (wairaklahet gl.) krashnis un kamini,

Nokoko-krashnis,

baltas, silonkula krashs, krashninas un ar apselti sumeem u. t. t. peedahwa

Zelma & Boehma

gipša, samalta trihta, krashnu un mahlu pretšču fabrika.

Noliktawa un krashnu istahde Teatra bulwari Nr. 11.

Harmonikas akordeonus

Wahju un Krewu stanās:

weenrindigi: 3 1.35, 2.—, 3.25, 4.—, 5.—, 5.50, 6.—, 6.50, 7.50, 8.—, 10.—, 16.—, 18.— rbl.

diveindigus: 3 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.—, 22.—, 25.—, 30.—, 35 rbl.

mutes:

harmonikas

ar 10, 14, 16, 20, 32 un 40 balsim,

harmoniku-fleites

peedahwa bagatā ihwehle wairumā un masumā

J. Redlicha

Angļu magazina.

Seemela

apdraschinaschannas beedriba.

Wisangstaki apstiprinata 1872. g.

Pamata-kapitals 1,200,000 rbl.

libds ar eedehprojamū referwes kapitālu.

Apdraschina

pret ugunsbreesmam

wisadu kustinamu un nekustinamu ihpaschumu, prezes, fabrikas u. t. t.

Agenti: Brahli Graentel,

leel. Smilšču eelā Nr. 17, Reppiena namā.

Telefons Nr. 13.

Th. Johannsons,

glahneeku meistars,

leelā Kaleju eelā Nr. 37, apatšod.

Buhwu un mahšlas glahsneeziba.

Peemem

bilschu eerahmesumus

par lehtatajam jenam.

Akord-ziteres

ar atšleghu, balis stabiliti un wadoni

paschmahibai par 3 rbl., 4 1/2, 5 1/2, 7 un

8 rbl., ta art par 11, 12, 15, 18, 22 un

30 rubieem. Harmonikas. Wifoles.

Wahju un Staleschu stihgas no jauna

leelā substijumā fanehmā un peedahwa par

wisohstakām jenam

Emils Lorenzsons,

agrat Intijs Linde,

Rigā, Kalku eelā Nr. 36.

Granita, marmora un ischuguna

kappu krusus

isgatawo un lehti pahrdod Rigā,

Aleksandra eelā Nr. 94.

J. Knubbe.

16

4. skreeschannās 22. septembrī
5. " 29. " "
6. " 6. oktobrī

Biletes eepreekšč dabujamas pee Otto Schwarz un weesnija, "Gidel Imperial".
Wafsa: loscha, 4 fehdelti 4 rbl. 40 lap.,
tribinas 1 rbl. 10 lap., fehdelti 30 lap.
un hahwewetas 20 lap.